

DELEGUES A L'INSPECTION DES MINES
Modification de circonscriptions.

Arrêté royal du 23 septembre 1931

ALBERT, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Vu l'article 2 de la loi du 16 août 1927, modifiant et complétant la loi du 11 avril 1897, instituant des délégués à l'inspection des travaux souterrains des mines de houille;

Revu Notre arrêté du 17 août 1927 qui a déterminé le nombre, l'étendue et les limites des circonscription de ces délégués;

Considérant qu'en vue de mieux assurer la surveillance des mines il a été reconnu nécessaire de modifier les limites des circonscriptions du dixième arrondissement des mines, à Hasselt;

Sur la proposition de Notre Ministre de l'Industrie, du Travail et de la Prévoyance sociale,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Article premier. Les circonscriptions du dixième arrondissement des mines sont composés comme suit :

Numéros des circonscriptions	Désignation des charbonnages	Localités	Nombre de sièges d'extraction
1	Beeringen-Coursel. Helchteren. Houthaelen.	Coursel. Zolder. Houthaelen	1 1 1 } 3
2	Les Liégeois. Winterslag.	Genk. Genk.	1 1 } 2
3	André Dumont-sous-Asch. Ste-Barbe et Guillaume Lambert.	Genk. Genk.	1 1 } 2

Art. 2. Notre Ministre de l'Industrie, du Travail et de la Prévoyance sociale est chargé de l'exécution du présent arrêté.
Donné à Bruxelles, le 25 septembre 1931.

Par le Roi :

Le Ministre de l'Industrie, du Travail
et de la Prévoyance sociale.

Henri HEYMAN.

AMBTELIJKE BESCHEIDEN

MINISTERIE VAN NIJVERHEID,
ARBEID EN MAATSCHAPPELIJKE VOORZORG.

VERGOEDING DER SCHADE VOORTSPRUITENDE UIT DE ARBEIDSONGEVALLEN

Wet van 28 september 1921. — Samengeordende wetten dd. 24 December 1903, 3 Augustus 1926, 15 Mei 1929, 30 December 1929 et 18 Juni 1930.

ALBERT, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Gelet op artikel 4 van de wet dd. 18 Juni 1930, houdende herziening van de wetgeving op de vergoeding der schade voortspuitende uit arbeidsongevallen, dat luidt als volgt :

« De niet ingetrokken of niet gewijzigde bepalingen der wetten dd. 24 December 1903, 3 Augustus 1926, 15 Mei 1929 en 30 December 1929 zullen bij koninklijk besluit, met de bepalingen van deze wet samengeordend, in den *Moniteur* worden bekendgemaakt. De samenordering waarbij eventueel aan de rangorde der hoofdstukken en artikelen wijzigingen kunnen worden aangebracht, zal als titel hebben « Wet betreffende de vergoeding der schade voortspuitende uit arbeidsongevallen »;

Op de voordracht van Onzen Minister van Nijverheid, Arbeid en Maatschappelijke Voorzorg.

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. De wetten dd. 24 December 1903, 3 Augustus 1926, 15 Mei 1929, 30 December 1929 en 18 Juni 1930 worden samengeordend overeenkomstig den bij dit besluit gevoegden tekst.

Art. 2. Onze Minister van Nijverheid, Arbeid et Maatschappelijke Voorzorg is belast met de uitvoering van dit besluit, dat op 1 Januari 1932 in voege zal treden.

Gegeven te Brussel, den 28^e September 1931.

Van Koningswege :

ALBERT.

D. Minister van Nijverheid, Arbeid
en Maatschappelijke Voorzorg,
H. HEYMAN.

HOOFDSTUK I. — *Over de vergoeding.*

Artikel 1. De vergoeding der schade voortvloeiende uit ongevallen overkomen aan werklieden der openbare of bijzondere ondernemingen, in den loop en ter zake van de uitvoering der arbeidsovereenkomst, beheerscht door de wet van 10 Maart 1900, wordt overeenkomstig de bepalingen van deze wet geregeld.

Deze is echter slechts van toepassing, wanneer de werkgever gewoonlijk een of meer werklieden bezigt gedurende ten minste twee maanden per jaar.

Met de werklieden worden gelijkgesteld, de leergasten, zelfs wanneer zij geen loon trekken, alsmede de beambten die onderworpen zijn aan de wet van 7 Augustus 1922 betreffende de arbeidsovereenkomst voor bedienden.

Worden insgelijks met de werklieden gelijkgesteld, de hoeveknachts en meiden, zelfs wanneer hun arbeidsovereenkomst niet beheerscht is bij de wet van 10 Maart 1900.

Wordt niet als hoofd eener landbouwonderneming, in den zin van deze wet aangezien, hij die aan landbouw doet met het doel in het bestaan van zijn gezin te voorzien en niet met het voornamen doel er de opbrengst van te verkoopen.

Het ongeval, in den loop van de uitvoering der arbeidsovereenkomst overkomen, wordt, zolang het tegendeel niet is bewezen, verondersteld te zijn veroorzaakt ingevolge die uitvoering.

De bedrijfshoofden mogen, met het oog op het ontwijken van de toepassing der wet, zich niet beroepen op de nietigheid van de arbeidsovereenkomst, wanneer deze nietigheid voortvloeit uit de zelfs onvrijwillige verkrachting van hunnentwege van de wetten en besluiten betreffende de arbeidspolitie en de arbeidsregeling.

Art. 2. Wanneer het ongeval een tijdelijke en volkomen ongeschiktheid tot werken heeft veroorzaakt, heeft de getroffene, te rekenen van den dag volgende op het begin der arbeidsongeschiktheid, die uit het ongeval voortvloeit, recht op een dagelijksche vergoeding gelijk aan 50 t. h. van het gemiddeld dagloon.

Betreft het een tijdelijke ongeschiktheid die gedeeltelijk is of wordt, dan moet deze vergoeding gelijkstaan met 50 t. h. van het verschil tusschen het loon van den getroffene vóór het ongeval en het loon dat de getroffene kan verdienen alvorens geheel hersteld te zijn.

Indien, na het verstrijken der eerste acht en twintig dagen, te rekenen van den dag, bij alinea 1 voorzien, de tijdelijke ongeschiktheid volkomen is, wordt de dagelijksche vergoeding, te rekenen van den negen en twintigsten dag, gelijk aan de twee derden van het gemiddeld dagloon.

Indien de ongeschiktheid bestendig is of wordt, vervangt een jaarlijksche vergoeding van twee derden, bepaald naar den graad van ongeschiktheid zooals bovengezegd, de tijdelijke vergoeding, te rekenen van den dag, waarop de ongeschiktheid van bestendigen aard is; dit vertrekpunt wordt vastgesteld 'tzij bij overeenkomst der partijen, 'tzij bij een eindvonnis.

Wat de zwaar gekwetsten betreft, wier toestand volstrekt de geregelde hulp van een anderen persoon vergt, kan de rechter de jaarlijksche uitkeering op een hooger maatstaf dan de twee derden brengen, die nochtans 80 t. h. niet zal overschrijden. Bij het verstrijken van den herzieningstermijn voorzien bij artikel 28, wordt de jaarlijksche uitkeering vervangen door een lijfrente.

Art. 3. Vallen ten laste van den ondernemer overeenkomstig de volgende bepalingen, en tot het einde van het bij artikel 28 van deze wet voorzien tijdsbestek, de door het ongeval veroorzaakte medische, heelkundige pharmaceutische verplegingskosten. De kosten betreffende de toestellen voor kunstmatige vervanging van lichaamsdeelen en orthopedische toestellen, waarvan het gebruik noodzakelijk is erkend, vallen ook, tot den datum van het akkoord of de bij artikel 2 voorzien einduitspraak van het gerecht, ten laste van den ondernemer. Een bijkomende vergoeding, die met de waarschijnlijke kosten overeenstemt voor het vernieuwen van de toestellen, wordt aan den getroffene verleend; die vergoeding wordt akkoord gaande of bij einduitspraak van het gerecht vastgesteld. Zij mag eventueel worden verhoogd ingeval er,

overeenkomstig artikel 28, bij een rechtsvordering om herziening, een verergering van het gebrek bij den getroffene wordt vastgesteld. Het deel der bijkomende vergoeding, dat gedurende het tijdsbestek van herziening niet werd uitgegeven, wordt in den loop der maand van het verstrijken van bedoeld tijdsbestek aan den getroffene betaald.

Indien het bedrijfshoofd of de verzekeraar uitsluitend te zijnen laste een dienst van medische, pharmaceutische en verplegingszorgen heeft ingesteld en daarvan heeft melding gemaakt in een bijzonder beding van het werkhuisreglement of denzelve door een bijzonder beding van de arbeidsovereenkomst heeft voorzien, heeft de getroffene niet de keus van dokter en van apotheker. Echter zal het bedrijfshoofd of de verzekeraar ten minste drie dokters aanduiden, tot wien de getroffene zich zal kunnen wenden. De getroffene wiens staat verplegingszorgen in een kliniek vereischt mag noch den verplegingsdienst noch den medischen en pharmaceutischen dienst kiezen.

Indien het bedrijfshoofd of de verzekeraar niet uitsluitend te zijnen laste een dienst van medische, pharmaceutische en verplegingszorgen heeft ingesteld, heeft de getroffene de keus van dokter en van apotheker. Wanneer zijn staat verplegingszorgen in een kliniek vereischt, heeft de getroffene uitsluitend de keus onder de toegelaten verplegingsdiensten, gelijk zulks verder wordt gezegd. In deze laatste twee gevallen, is het bedrijfshoofd slechts gehouden ten beloope van de som, vastgesteld volgens een bij koninklijk besluit bepaald tarief.

De bij de tweede en derde alinea's van dit artikel bedoelde verplegingsdiensten en klinieken zijn aan de regeeringstoelating onderworpen, op de wijze te bepalen bij koninklijk besluit gegeven op advies van de commissie voor de arbeidsongevallen. Zij mogen voorloopig voortdoen, totdat over hun verzoek om toelating is uitspraak gedaan. De toelating zal alleen verleend of teruggetrokken worden bij koninklijk besluit gegeven op advies van de commissie voor de arbeidsongevallen, uitgebracht bij de meerderheid van de twee derden der aanwezige leden.

De vergoedingen wegens medische, heelkundige, pharmaceutische en verplegingskosten alsmede deze, die uit gebruik

van toestellen voor kunstmatige vervanging van lichaamsdeelen en orthopedische toestellen voortvloeien, mogen worden betaald aan degenen die daarvan de lasten op zich hebben genomen. De personen aan wien deze kosten zijn verschuldigd, kunnen een rechtstreeksche rechtsvordering instellen tegen de bedrijfshoofden en tegen de in hun plaats en recht gestelde verzekeraars.

Tijdens de behandeling, mag het bedrijfshoofd of de verzekeraar, ingeval de getroffene de vrije keus van dokter, apotheker en verplegingsdienst heeft en, in het tegenovergesteld geval, de getroffene of de rechtverkrijgenden, een dokter aanduiden gelast over de behandeling toezicht uit te oefenen. Deze dokter zal den getroffene vrij mogen bezoeken, de huisdokter behoorlijk gewaarschuwd zijnde.

In geval van opneming in een door het bedrijfshoofd aangeduide verplegingsinrichting, zal de werkman het recht hebben te vragen dat een dokter van zijn keuze bij de heelkundige bewerkingen aanwezig zij en hem eenmaal per week bezoeke. Bij koninklijk besluit worden de uit dien hoofde aan den dokter verschuldigde honoraria vastgesteld. De honoraria worden gelijkelijk door den werkman en door het bedrijfshoofd gedragen.

Wanneer de getroffene het vraagt, is de huisdokter verplicht aan den getroffene een certificaat af te leveren, waarop de door hem opgelopen letsels worden vermeld. Dit certificaat wordt zoo dikwijls vernieuwd als de staat van den getroffene, door zich te wijzigen, terugwinning of vermindering van zijn arbeidsgeschiktheid tengevolge heeft.

Art. 4. Heeft het ongeval den dood van een getroffene veroorzaakt, dan worden de volgende vergoedingen toegekend :

1° Een som van 750 frank voor begrafeniskosten. Het vijfde lid van artikel 3 is van toepassing op deze vergoeding.

2° A. Aan den niet uit den echt noch van tafel en bed gescheiden echtgenoot, op voorwaarde dat het huwelijk vóór het ongeval is voltrokken, een lijfrente waarvan het bedrag zal berekend worden naar den leeftijd van ieder der echtgenooten en op den grondslag van 30 t. h. van het jaarloon van den getroffene.

B. Aan de wettige kinderen, geboren of verwekt vóór het ongeval, en aan de onechte vóór het ongeval erkende kinderen, wier vader of moeder is overleden, voor zoover de eenen en de anderen geen 18 jaar oud zijn, een tijdelijke lijfrente tot het 18^e jaar, gelijk aan 15 t. h. van het jaarloon voor elk kind, zonder dat het totaal 45 t. h. van voornoemd loon mag overschrijden.

Aan de kinderen, die onder dezelfde voorwaarden verkeeren, wier vader en moeder overleden zijn en aan de onechte kinderen niet erkend door de door een arbeidsongeval getroffen moeder, is een tijdelijke lijfrenten tot het 18^e jaar verschuldigd, gelijk aan 20 t. h. van het jaarloon voor elk kind, zonder dat het totaal 60 t. h. van voornoemd loon mag overschrijden.

C. Aan de vader en de moeder van den getroffene, 'tzij een wettig, 'tzij een vóór het ongeval erkend kind, en voor zoover hij noch echtgenoot noch gerechtigde kinderen achterlaat, een lijfrente waarvan het bedrag zal berekend worden naar den leeftijd van den getroffene en van den rechtverkrijgende naar den maatstaf van 20 t. h. van het jaarloon voor elk der rechtverkrijgenden; onder dezelfde voorwaarden, heeft de moeder van het niet erkend maar door haar niet verlaten onecht kind, recht op een rente berekend als hier boven, naar den maatstaf van 20 t. h. van het jaarloon.

Nochtans, ingeval de getroffene een echtgenoot zonder kinderen nalaat, wordt aan de bij het vorig lid bedoelde rechtverkrijgenden, een rente verleend, berekend naar den maatstaf van 15 t. h. voor ieder rechtverkrijgende.

Bij vooroverlijden van den vader of de moeder van den getroffene, wordt, globaal, aan de bloedverwanten in de opgaande linie van den vooroverledene een rente verleend, berekend als volgt :

1^o Indien er noch echtgenoot noch kinderen overblijven, naar den maatstaf van 15 t. h. voor ieder begunstigde;

2^o Indien er een echtgenoot zonder kinderen overblijft, naar den maatstaf van 10 t. h. voor ieder begunstigde.

D. Aan de kleinkinderen, wier vader overleden is, die minder dan 18 jaar oud zijn, en voor zoover de getroffene noch echtgenoot noch gerechtigde kinderen achterlaat, een

tijdelijke lijfrente tot het 18^e jaar, gelijk aan 15 t. h. van het jaarloon voor elk kleinkind, zonder dat het totaal 45 t. h. van bedoeld loon mag overschrijden.

Nochtans, indien, bij onstentenis van echtgenoot er gerechtigde kinderen zijn, hebben de kleinkinderen, wier vader overleden is, familiegroepsgewijs, gelijke rechten als de kinderen, de rente die aan elke groep van kleinkinderen wordt toegekend, wordt op 15 t. h. bepaald en hoofdgewijze verdeeld. Het aan ieder kleinkind toegekend aandeel zal, voor elk, op den leeftijd van 18 jaar vervallen.

In geval er een grooter getal dan drie kinderen of groepen van rechtverkrijgende kleinkinderen zijn, wordt het bedrag dat voor elk kind of voor elke groep van kleinkinderen wordt in acht genomen, verminderd door het te vermenigvuldigen met de breuk $\frac{3}{4}$, $\frac{3}{5}$, $\frac{3}{6}$, enz., naar gelang bovenbedoeld getal 4, 5, 6, enz., is.

E. Aan broeders en zusters van den getroffene, die minder dan 18 jaar oud zijn, en voor zoover de getroffene noch echtgenoot, noch kinderen, noch vader of moeder, noch rechtverkrijgende kleinkinderen achterlaat, een tijdelijke lijfrente tot hun achttiende jaar, per hoofd, gelijk aan 15 t. h. van het jaarloon, zonder dat de totale rente 45 t. h. mag overschrijden. Indien er meer dan drie rechtverkrijgende broeders of zusters zijn, wordt de maatstaf van 15 t. h. naar verhouding van hun getal, op de in vorige alinea bepaalde wijze, vermindert.

De bloedverwanten in de opgaande linie, broeders en zusters en kleinkinderen, zullen alleen op de vergoedingen kunnen aanspraak maken, indien zij rechtstreeks uit het loon van den getroffene voordeel trokken. Worden als zoodanig aangezien degenen die onder hetzelfde dak leefden.

De bij de vorige alinea's bedoelde rente is verschuldigd op den dag van het overlijden van den getroffene.

Art. 5. De getroffene kan eischen dat hoogstens een derde van de waarde der lijfrente hem als kapitaal wordt uitbetaald. De echtgenoot of de bloedverwanten in de opgaande linie kunnen tevens eischen dat hoogstens een derde van de waarde hunner rente rechtstreeks wordt uitbetaald.

De rechter zal zoo voordeelig mogelijk voor de eischers beslissen; zoo noodig kan de ondernemer worden gehoord of opgeroepen.

In geval van gedeeltelijke voortdurende ongeschiktheid, kan de rechter eveneens, in dezelfde vormen, op verzoek van elk belanghebbende, bevelen, dat de waarde van de lijfrente aan de getroffenene geheel in kapitaal zou worden uitbetaald, wanneer de jaarlijksche rentetermijnen geen 300 frank bedragen.

De waarde van de lijfrente wordt berekend naar een bij koninklijk besluit goedgekeurd tarief, dat vooraf, tot advies, aan de commissie voor de arbeidsongevallen wordt voorgelegd.

Art. 6. Onder het loon, dat tot grondslag strekt voor de vaststelling der vergoedingen, wordt verstaan het werkelijk loon dat, ingevolge de overeenkomst, den arbeider werd toegekend, gedurende het jaar dat aan het ongeval voorafging in de onderneming waarin het zich voordeed.

Betreft het arbeiders die sedert minder dan één jaar in de onderneming werkzaam zijn, dan wordt onder loon verstaan het hun toegekend werkelijk loon, verhoogd met het gemiddelde loon dat aan gelijksoortige arbeiders wordt toegekend gedurende het tijdperk noodig voor het volledig maken van het jaar.

Geldt het een onderneming, waarvan de gewone werktijd minder dan één jaar duurt, dan wordt voor de berekening van de vergoeding gelet zoowel op het loon toegekend voor den werktijd als op de verdienste der arbeiders gedurende het overige gedeelte van het jaar.

Indien door andere oorzaken als die van de hardheid van den arbeid, de gewone arbeidsduur, in de onderneming minder dan acht uur per dag bedraagt, wordt onder het loon, dat tot grondslag dient, verstaan de werkelijke vergoeding in de onderneming genoten, vermeerderd met het loon in andere ondernemingen verdiept gedurende een aantal uren, dat samen met de arbeidsuren in de onderneming, een totaal van acht uur dagelijkschen arbeid uitmaakt.

Wanneer de arbeider in een onderneming, waarin met, of zonder onderbreking wordt gewerkt, bij tusschenpoozen

arbeidt of dagwerk verricht, dat een geringer aantal uren bedraagt dan het getal der gewone arbeidsuren in de onderneming, wordt onder het tot grondslag te nemen loon verstaan de werkelijke vergoeding in deze onderneming, vermeerderd met de onderstelde vergoeding, die betrekking heeft op de uren, waarop niet werd gearbeid. Deze laatste vergoeding wordt berekend naar den maatstaf van de aan den getroffenene in bedoelde onderneming uitbetaalde loonen en binnen de door de van kracht zijnde wetgeving op den arbeidsduur gestelde grenzen.

Gaat het jaarlijksch loon 20,000 frank te boven, dan komt het, voor de vaststelling van de vergoedingen, slechts tot het beloop van deze som in aanmerking.

Deze bepaling treedt in werking op 1 Juli 1929.

Wat betreft de leerjongens, alsmede de arbeiders, die geen 21 jaar oud zijn, getroffen door een arbeidsongeval, dat een tijdelijke ongeschiktheid tot werken heeft veroorzaakt, wordt de vergoeding berekend naar het werkelijk loon, vastgesteld zooals bepaald in alinea 1. Het tot grondslag te nemen loon kan nooit worden geschat op minder dan 3,650 frank s' jaars. Heeft het ongeval een voortdurende ongeschiktheid tot werken of het overlijden van den getroffenene veroorzaakt, dan wordt de vergoeding berekend naar het werkelijk loon of, indien dit loon lager is dan het gemiddeld loon van de andere meerderjarige en valide arbeiders in hetzelfde beroep, naar dit laatste gemiddeld loon vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van dit artikel.

In de ondernemingen met bij tusschenpoozen geregeld of ongeregeld voorkomende werkloosheid, zal door het loon dienende als grondslag tot het vaststellen van de vergoedingen, in geval van voortdurende ongeschiktheid of van overlijden van den getroffenene, worden verstaan het totaal van de werkelijk betaalde loonen, verhoogd met de onderstelde vergoeding, welke betrekking heeft op de werkloze dagen en berekend naar den maatstaf van bedoelde loonen of, indien het leerjongens of arbeiders, die geen 21 jaar oud zijn, geldt, naar het gemiddeld ondersteld loon van een normaal geheel arbeidsjaar.

Om het gemiddeld dagloon te berekenen, deelt men door

365 het cijfer van het jaarlijksch loon, overeenkomstig de vorige bepalingen vastgesteld.

Art. 7. De regeering kan, voor bepaalde bedrijven, bij uitzondering voor een vastgesteld tijdperk van één jaar, na het advies van de commissie voor de arbeidsongevallen te hebben ingewonnen, beslissen dat het tot grondslag te nemen loon zal worden vastgesteld naar het gemiddeld jaarloon, dat vóór het ongeval gedurende het tijdperk van minstens vijf jaar en hoogstens tien jaar werd verleend.

Art. 8. De ondernemers zijn er toe gehouden aan elk hunner onder de toepassing der wet vallende werklieden, leerjongens of beambten, een boekje uit te reiken, waarin namelijk het bedrag van de verleende loonen en uitkeeringen dient vermeld, in den vorm en naar de regels, die zullen worden vastgesteld bij koninklijk besluit gegeven op advies van de commissie voor de arbeidsongevallen.

Worden gestraft met een geldboete van 26 tot 200 frank de ondernemers, bedrijfsleiders of beheerders die dit artikel overtreden.

De bepalingen van dit artikel zijn niet van toepassing op de landbouwbedrijven.

Art. 9. De in bovenstaande artikelen vastgestelde vergoedingen komen uitsluitend ten laste van het hoofd der onderneming.

Het bedrijfshoofd is echter van dezen last ontslagen, indien hij, tot betaling van de genoemde vergoedingen, een overeenkomst heeft gesloten hetzij met eene, volgens de bepalingen van hoofdstuk II dezer wet gemachtigde verzekeringsmaatschappij, hetzij met de uit kracht van artikel 33 ingestelde verzekeringskas. In dusdanig geval, gaan de verplichtingen van het bedrijfshoofd van rechtswege over op den verzekeraar.

Onverminderd de andere verplichtingen voortvloeiende uit deze wet, zijn de hoofden van bijzondere ondernemingen, die geen overeenkomst hebben gesloten zooals boven is gezegd, verplicht bij te dragen tot het ingevolge artikel 18

ingesteld bijzonder fonds; zij kunnen echter daarvan worden ontheven bij ministerieel besluit, op advies van de commissie voor de arbeidsongevallen, indien zij de eventuele uitkeering der vergoedingen hebben gewaarborgd onder de voorwaarden en op de wijze bij koninklijk besluit vast te stellen.

Art. 10. De tijdelijke vergoedingen zijn betaalbaar op dezelfde tijdstippen als het loon; de jaarlijksche vergoedingen en vervallen renten zijn bij vierden betaalbaar om de drie maanden; de begrafenis-kosten moeten worden betaald binnen één maand na het overlijden.

Art. 11. De vergoedingen uit kracht van deze wet verschuldigd aan door ongevallen getroffen en of aan hun rechtverkrigenden, zijn niet vatbaar voor overdracht of inbeslag-neming, tenzij wegens wettelijk verschuldigde kosten van onderhoud.

HOOFSTUK II. — *Over de waarborgen en de verzekering.*

Art. 12. Behalve in de gevallen voorzien bij artikel 14, is het hoofd der onderneming er toe gehouden het kapitaal der rente, overeenkomstig het in artikel 5 bedoeld tarief, te vestigen hetzij bij de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas, hetzij bij een andere voor de uitkeering der renten gemachtigde inrichting. Bij een koninklijk besluit zullen de vereischten worden vastgesteld tot het bekomen van deze machtiging, die door de regeering slechts op advies van de commissie voor de arbeidsongevallen kan worden verleend.

Het kapitaal dat met de lijfrente overeenkomt dient gestort :

1° In geval van overlijden van den arbeider, binnen de maand van de bekrachtiging der overeenkomst tusschen de belanghebbende en bij gebreke aan overeenkomst, binnen de maand van het vonnis, waarbij dit kapitaal voorgoed wordt vastgesteld. Aan de inrichting, met de uitkeering der rente belast, zal een aanvullend kapitaal zijn verschuldigd wegens de dagen van achterstal, te rekenen van den dag van de overeenkomst of van het vonnis.

2° In geval van voortdurende arbeidsongeschiktheid, binnen de maand, waarin den bij artikel 28 voorzien herzieningstermijn ten einde loopt.

Echter kunnen de inrichtingen, die met de uitkeering der renten zijn belast, onder hun verantwoordelijkheid uitstel van betaling toestaan aan de hoofden van ondernemingen.

In dit geval, treden deze inrichtingen in de rechtsvoorwaarden en voorrechten van den getroffene en van zijn rechtverkrijgenden.

Art. 13. De schuldvordering van den door een ongeval getroffene of van zijn rechtverkrijgenden wordt gewaarborgd door een voorrecht dat, in rangorde, en onder n° 4bis, onmiddellijk volgt op n° 4° van artikel 19 der wet van 16 December 1851 op de voorrechten en hypotheeken.

Art. 14. De ondernemer is ontslagen van de verplichting om het kapitaal der rente te storten zoo hij bewijst :

Dat hij, overeenkomstig artikel 9, ten aanzien van zijn verplichtingen een verzekeraar in zijn plaats heeft gesteld. Deze overdracht heeft ontheffing van het bij artikel 13 gevestigde voorrecht tengevolge;

Of dat hij de uitkeering der rente heeft verzekerd, door, overeenkomstig de bij koninklijk besluit te bepalen voorwaarden, bij de Deposito- en Consignatiekas of bij de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas effecten neer te leggen, waarvan de waarde groot genoeg is om, in voorkomend geval, de vestiging te waarborgen van het kapitaal waarvan de storting niet is geschied.

Hij is insgelijks ontslagen van de verplichting het kapitaal, der rente te storten indien de eventueele vestiging van dit kapitaal of de uitkeering der rente is verzekerd door een hypotheek of een borgstelling, die door den vrederechter voldoende is verklaard, behoudens hooger beroep, nadat de getroffene of zijn rechtverkrijgenden zijn gehoord of behoorlijk opgeroepen.

In het vonnis worden vermeld : de met de hypotheek belaste goederen, het voorwerp van den waarborg en de som tot beloop waarvan de inschrijving mag worden genomen.

De rechter kan ook de aanwijzing, tot bedoelden waarborg, van een inschrijving op het grootboek der Staatsschuld, hetzij

voor den eigendom, hetzij voor het vruchtgebruik, voldoende verklaren.

Inschrijving of oppositie wordt, krachtens het vonnis, gevorderd, hetzij door den griffier, hetzij door den procureur des Konings, hetzij door den getroffene of de rechtverkrijgenden.

Art. 30 is van toepassing op de akten, bij deze bepaling voorzien.

Art. 15. Met het oog op deze wet worden gemachtigd de gemeenschappelijke kassen van verzekering tegen ongevallen, door de hoofden van ondernemingen ingesteld, alsmede de maatschappijen van verzekering tegen vaste premien die zich gedragen naar de bij koninklijk besluit in te voeren verordening.

De gemachtigde verzekeraars zijn er toe verplicht, reservefondsen of waarborgsommen te vestigen op de wijze zooals door de verordening zal worden bepaald.

Het bedrag van de reservefondsen of waarborgsommen wordt, bij voorrecht, aangewend tot betaling van de vergoedingen.

Geen enkele bepaling van vervallenverklaring mag door de gemachtigde verzekeraars worden ingeroepen tegen hen die een vergoeding te vorderen hebben of tegen rechtverkrijgenden.

Art. 16. De machtiging wordt verleend en ingetrokken door de Regeering, die vooraf het advies inwint van de commissie voor de arbeidsongevallen.

De koninklijke besluiten tot machtiging en intrekking worden bekendgemaakt in den *Moniteur belge*.

De lijst van de gemachtigde maatschappijen wordt, om de drie maanden, afgekondigd in den *Moniteur belge*.

Het is aan de vennootschappen en de instellingen, die overeenkomstig de artikelen 15 en 16 niet werden gerechtigd of opgehouden hebben gerechtigd te zijn, verboden verzekeringscontracten af te sluiten betreffende arbeidsongevallen waarvan vergoeding door gemelde wet is voorzien.

Elke met deze bepaling strijdige overeenkomst is van rechtswege nietig.

Wordt gestraft met een geldboete van 50 tot 2,000 frank, ieder verzekeraar, verzekeringsagent, opziener, directeur van

of makelaar in verzekeringen, die heeft deelgenomen aan het sluiten of het uitvoeren van een krachtens voorgaande bepaling door nietigheid getroffen overeenkomst.

De loopende verzekeringscontracten afgesloten met niet gerechtigde instellingen zijn van rechtwege nietig, te rekenen van den dag der inwerkingtreding van deze wet; dit verbreken van het contract geeft tot geen vergoeding aanleiding. De nog te betalen of de reeds betaalde premiën zullen slechts in verhouding tot het reeds gelooopen risico aan den verzekeraar ten goede komen.

De tot bijdraging aan het waarborgfonds vrijgestelde verzekeringsinrichtingen of bedrijfshoofden, die inbreuk mochten maken op de artikelen 12, 14 en 15 van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten, in gebreke van een regeling binnen den hun door den Minister van Nijverheid, Arbeid en Maatschappelijke Voorzorg voorgeschreven termijn, zullen strafbaar zijn met een fiskale geldboeten berekend tegen 50 frank per dag der regularisatie, zulks onverminderd de eventuele beroeping der machtiging of de intrekking van de vrijstelling om bij te dragen tot het waarborgfonds. Deze geldboeten worden zooals in zake registratie geind op verzoek aan het belastigingsbestuur door den Minister van Nijverheid, Arbeid en Maatschappelijke Voorzorg gedaan; zij zullen in den *Moniteur belge* worden bekendgemaakt.

Art. 17. De uit kracht van artikel 15 gemachtigde gemeenschappelijke kassen van verzekering tegen ongevallen genieten de rechtspersoonlijkheid en de voorrechten bij de wet van 28 Maart 1868 toegekend aan de door de Regeering erkende gemeenschappelijke voorzorgskassen ten bate van de mijnwerkers.

Bij de statuten der gemeenschappelijk kassen mag worden bepaald, dat de vergoedingen wegens arbeidsongeschiktheid, gedurende een tijd, die, te rekenen van het ongeval, zes maanden niet te boven gaat, rechtstreeks aan de getroffen en worden betaald door het hoofd der onderneming of door eene plaatselijke kas waartoe hij bijdraagt, alles onder waarborg van de belanghebbende gemeenschappelijke kas.

Art. 18. Onder den naam van waarborgfonds wordt een kas van verzekering tegen het onvermogen der patroons ingesteld;

deze kas heeft ten doel, in de betaling der vergoedingen, die bij een ongeval zijn verschuldigd, te voorzien, wanneer het hoofd der onderneming in gebreke blijft aan de op hem rustende verplichtingen te voldoen.

Het fonds is verbonden aan de Deposito- en Consignatiekas.

De tegemoetkoming van dit fonds is onderworpen aan de voorafgaande vaststelling van het niet nakomen der verplichtingen van het bedrijfshoofd. Deze vaststelling geschiedt door den vrederechter, in de bij koninklijk besluit te bepalen vormen.

De kas heeft haar verhaal op de in gebreke blijvende schuldenaars; zij treedt in de rechten, vorderingen en voorrechten van de getroffen en van de rechtverkrijgenden, zoowel ten aanzien van de hoofden van ondernemingen als ten aanzien van derden.

Het verhaal op de hoofden van ondernemingen geschiedt, bij dwangbevel, gelijk inzake rechtstreeksche belastingen.

Het waarborgfonds wordt gestijfd door bijdragen welke ten laste komen van de hoofden der bijzondere ondernemingen, die niet op aanzoek van het bestuur der rechtstreeksche belastingen hebben doen blijken van de overeenkomst van verzekering, in het 2° lid van artikel 9 voorzien, of van de ontheffing, in het 3° lid van hetzelfde artikel bedoeld. Bij een koninklijk besluit zullen de aangifte en de andere formaliteiten, vereischt om van de overeenkomst of van de ontheffing te laten blijken, worden geregeld.

Het beloop van de bijdragen wordt vastgesteld bij koninklijk besluit, op advies van de commissie voor de arbeidsongevallen.

De lijsten van aanslag worden opgemaakt, het recht van verhaal der aangeslagenen wordt uitgeoefend, en de invorderingen geschieden, zoo noodig, bij dwanghevel, gelijk inzake rechtstreeksche belastingen.

HOOFDSTUK III. — *Over de burgerlijke aansprakelijkheid.*

Art. 19. Er wordt hoegenaamd niet afgeweken van de algemeene regelen betreffende de burgerlijke aansprakelijkheid, wanneer het ongeval opzettelijk is teweeggebracht door het hoofd der onderneming.

Met uitzondering van dit geval, geeft de schade, voortvloeiende uit arbeidsongevallen, ten laste van het hoofd der onder-

neming en ten voordeele van den getroffene en zijn rechtverkrijgenden, enkel en alleen recht op de bij deze wet vastgestelde vergoedingen.

Onverminderd de rechtsvordering voortvloeiende uit deze wet, behouden de getroffene en de rechtverkrijgenden het recht, om tegen de personen verantwoordelijk voor het ongeval, buiten het bedrijfshoofd, of zijn werklieden en gelastigden, vergoeding voor de veroorzaakte schade te eischen, overeenkomstig de regels van het gemeen recht.

In geval van geheele aansprakelijkheid van den derde, zal de patroon ontslagen worden van zijn verplichtingen ten beloope van de sommen die, toegevoegd zijnde aan die welke werkelijk door den derde zijn betaald, bij wijze van herstel der stoffelijks schade, het bedrag van de schadevergoeding zou overschrijden, waarop de getroffene of de rechtverkrijgenden mochten aanspraak maken voor stoffelijke schade volgens het gemeen recht.

In geval van gedeelde aansprakelijkheid van den derde, zal de patroon van zijn verplichtingen worden ontslagen onder dezelfde voorwaarden, doch de som waarop de getroffene of de rechtverkrijgenden geacht worden te kunnen aanspraak maken volgens het gemeen recht, zal gelijk zijn aan het bedrag der ten laste van den derde bij wijze van het herstel der stoffelijke schade gelegde en werkelijk betaalde vergoedingen, vermeerderd met een quotiteit van de vergoeding volgens gemeen recht welke niet ten laste van den aansprakelijken derde werd gelegd. In geval van invaliditeit, zal die quotiteit 50 t. h., 66.66 t. h. en 80 t. h. zijn, volgens dat bij de regeling de forfaitaire vergoeding van alinea 1, of van alinea 3, of van alinea 4, of van alinea 5 van arikel 2 werd toegepast. In geval van overlijden, zal de quotiteit 50 t. h. bedragen.

In geen geval, zullen de aan den getroffene of aan de rechtverkrijgenden, gelaten sommen lager zijn dan het bedrag der forfaitaire vergoedingen.

De rechtsvordering tegen de aansprakelijke derde personen kan zelfs door den ondernemer, op eigen risico, den getroffene of rechtverkrijgenden in rechten vervangende, worden ingesteld.

Schade en interesten kunnen in geen geval te gelijk met deze vergoedingen worden gevorderd.

Art. 20. De bij deze wet bepaalde vergoedingen zijn niet verschuldigd wanneer het ongeval door den getroffene opzettelijk is teweeggebracht.

Geen vergoeding is verschuldigd aan degene der rechtverkrijgende die het ongeval opzettelijk heeft teweeggebracht.

Art. 21. Elke met de bepalingen van deze wet strijdig overeenkomst is van rechtswege nietig.

HOOFSTUK IV.

Over de aangifte van ongeval en over de rechtsmacht.

Art. 22. Elk ongeval dat aan een werkman is overkomen gedurende zijn arbeid en dat heeft veroorzaakt of van aard is om te veroorzaken hetzij den dood van den getroffene, hetzij een ongeschiktheid tot werken, moet binnen drie dagen, door het hoofd der onderneming of zijn gelastigde worden aangegeven, onverminderd alle andere bij de wetten of verordeningen voorgeschreven navorschingen.

De aangifte wordt schriftelijk gedaan aan den arbeidsopziener, alsook ter griffie van het vrederecht of van de scheidsrechterlijke commissie die, krachtens artikel 24 bevoegd zijn. Op de aangifte wordt de aard en de omstandigheden van het ongeval vermeld; zoo daartoe aanleiding bestaat, wordt daarop de naam van den verzekeraar met wien het hoofd der onderneming een overeenkomst heeft gesloten opgegeven. Een koninklijk besluit bepaalt verder den vorm en de vereischten der aangifte, alsmede de gevallen waarin op kosten van den aangever een medisch getuigschrift daarbij moet worden gevoegd.

De aangifte van het ongeval kan, met inachtneming van dezelfde vormen, worden gedaan door den getroffene of zijn rechtverkrijgenden.

Ontvangbewijs van de aangifte wordt in elk geval door den griffier aan den aangever toegezonden.

Blijkt het uit de aangifte, dat het hoofd der onderneming niet erkent dat deze wet van toepassing is op het aangegeven onge-

val, namelijk wegens de omstandigheden waaronder het feit gebeurde, of wegens de hoedanigheid van den getroffene, dan stelt de arbeidsopziener een onderzoek in naar de oorzaken van het ongeval. Wordt tot een onderzoek overgegaan uit kracht van deze bepaling of uit kracht van de wetten en verordeningen betreffende de arbeidspolitie, dan wordt een afschrift van het proces-verbaal van onderzoek door den opziener naar de griffie van bevoegde rechtsmacht gezonden.

Partijen hebben het recht, op hun kosten, ter griffie, kennis of afschrift te nemen van de aangifte van ongeval, van het daarbij gevoegd getuigschrift en, zoo daartoe aanleiding bestaat van het afschrift van het proces-verbaal van onderzoek.

Art. 23. De hoofden van ondernemingen of hun gelastigden, die de bepalingen van het vorig artikel overtreden, worden gestraft met een geldboete van 5 tot 25 frank.

Wat betreft het opsporen en vaststellen der overtredingen, alsmede het onderzoek inzake ongevallen, zijn de arbeidsopzieners daartoe bevoegd krachtens de wetten van 5 Mei 1888 et 11 April 1896, en kunnen de straffen, bij deze wetten bepaald, tegen de hoofden van ondernemingen of hun gelastigden, die zich tegen de uitoefening van die bevoegheden mochten verzetten, toegepast worden.

In geval van overtreding, wordt door de opzieners een proces-verbaal opgemaakt, dat als bewijs geldt behoudens tegenbewijs. Een afschrift van het procès-verbaal wordt, binnen acht en veertig uren, aan den overtreder afgegeven, op straffe van nietigheid.

Art. 24. Alleen de vrederechter van het kanton, waarin het arbeidsongeval heeft plaats gehad, is bevoegd inzake rechtsvorderingen betreffende de vergoedingen die, krachtens deze wet, aan de werklieden of hun rechtverkrijgenden zijn verschuldigd, alsmede inzake verzoeken tot herziening dier vergoedingen; hij is tevens bevoegd om te beslissen over de hangende zaken betreffende de verzekering van het risico voortspuitende uit uit deze wet, wanneer deze hangende zaken ontstaan zijn naar aanleiding van de vergoeding van een arbeidsongeval; hij beslist in laatste aanleg tot een bedrag van 400 frank en in eerste aanleg, welke ook het bedrag van den eisch moge zijn.

Is het ongeval in den vreemde overkomen, dan wordt de betrekkelijke rechtsmacht vanden vrederechter bepaald, als inzake roerende goederen, behoudens de gevallen voorzien in de internationale overeenkomsten.

Wat betreft de ondernemingen aangesloten bij gemachtigde gemeenschappelijke verzekeringskassen, mag bij de statuten van deze kassen worden bepaald dat de berechting van de geschillen zal worden opgedragen aan een scheidsgerecht, dat beslist hetzij in laatste aanleg, hetzij behoudens appel bij de rechtbank van eerste aanleg van het rechtsgebied, waarin de kas haar zetel heeft, naar de in voorafgaande alinea bedoelde regels. De vorm waarin deze bepaling ter kennis der werklieden dient gebracht, alsook de wijze van terugbetaling hunner eventuele reiskosten wegens het houden van verhooren, zullen worden bepaald bij koninklijk besluit.

De scheidsrechterlijke commissie wordt samengesteld uit een magistraat, voorzitter, te dien einde aangewezen door den eerste voorzitter van het hof van beroep, en uit een gelijk aantal hoofden van ondernemingen en werklieden. De inrichting der commissie en de rechtspleging voor het scheidsgerecht worden bij de statuten vastgesteld, overeenkomstig de bepalingen van de bij artikel 15 dezer wet voorziene verordening.

Wanneer in een onderneming, aan een werkman een ongeval is overkomen, kan de rechter, ten einde den graad van voortdurende ongeschiktheid te bepalen, op verzoek van een der partijen, zich doen bijstaan door een raadgevend bijzitter, hoofd van een zelfde of van een soortgelijke onderneming als deze, waarin het ongeval is overkomen en van een raadgevend bijzitter, werkman, die een zelfde of een soortgelijk beroep als de getroffene uitoefent. De wijze waarop en de voorwaarden waaronder de bijzitters worden aangesteld, alsmede de vergoeding van laatstgenoemden, zullen bij koninklijk besluit worden bepaald.

De vrederechter en de scheidsrechterlijke commissie kunnen door een met redenen omkleed vonnis, zonder appel, op eenvoudig verzoek van een der belanghebbenden, den vervalt termijn, voorzien bij artikel 15 ans het Wetboek van burgerlijke rechtspleging, verlengen. Onder dezelfde voorwaarden, kunnen zij het vervallen stuiten. Deze bepaling is enkel van toepassing

op de interlocutoire vonnissen uitgesproken na de inwerkingtreding van deze wet.

Voor elk ongeval dat een vermindering van arbeidsgeschiktheid tengevolge heeft, naar de aangifte gedaan ter griffie van het vrederecht, kan de rechter, vóór de eindregeling of op verzoek van een of andere der partijen, deze bij eenvoudig schrijven van den griffier oproepen, ten einde den staat der zaken te onderzoeken en, in voorkomend geval, de partijen zoo mogelijk tot overeenkomst te brengen, of ten einde de feiten vast te stellen, waaruit het recht op vergoeding voortvloeit en alle maatregelen te nemen, die noodig mochten zijn voor de toewijzing er van. Van de verschijning wordt kosteloos proces-verbaal opgemaakt.

Als deskundige zal kunnen gewraakt worden, de dokter die den gekwetste heeft verzorgd, hij die gehecht is aan de onderneming of aan het verzekeringsorganisme dat haar tot waarborg strekt.

Art. 25. Zelfs in het geval van overdracht, voorzien bij artikel 9, lid 2, van deze wet, staat het den werkman of zijn rechtverkrijgenden altijd vrij, het hoofd der onderneming rechtstreeks te dagvaarden, behoudens het recht van dezen om den verzekeraar in de zaak te betrekken.

De getroffene of zijn rechtverkrijgenden hebben, in elk geval, een rechtstreeksche vordering, zelfs tegen den niet gemachtigden verzekeraar; hun schuldvordering heeft een voorrecht op alles wat door hem aan het hoofd der onderneming wegens de verzekering verschuldigd mocht zijn.

Art. 26. De bevoegde rechter is er toe gehouden van de tusschen partijen getroffen overeenkomsten betreffende de tengevolge van arbeidsongevallen te verleenen vergoedingen een verbaal op te maken.

Afschrift van bedoeld verbaal mag enkel in executoiren vorm worden uitgegeven, nadat de rechter zal hebben erkend; dat de regeling van het ongeval overeenkomstig de bepalingen der wet is geschied.

Op straffe van nietigheid, worden deze overeenkomsten met redenen omkleed, en dienen, namelijk, daarop het loon, dat tot

grondslag dient, de aard van het letsel, de vermindering van de arbeidsongeschiktheid en de datum der consolidatie vermeld.

Art. 27. Wanneer de rechter, of de scheidsrechterlijke commissie, al de gegevens niet bezit om voorgoed te beslissen, maar indien de toepassing der wet geen twijfeld lijdt, heeft hij het recht zelfs ambtshalve aan den getroffene of zijn rechthebbers een voorraad te verleen in den vorm van een dagelijksche vergoeding of van een som, bestemd om de eventuele kosten van het deskundig onderzoek te dekken. De rechterlijke beslissingen betreffende de in deze wet voorziene vergoedingen en waarvoor geen aanleiding bestaat tot het vestigen van rente of verleen van kapitaal, zijn bij voorraad uitvoerbaar ondanks appel en zonder borg. In de overige gevallen beperkt de rechter de voorloopige tenuitvoerlegging tot de betaling van renteterminen, bepaald *ex aequo et bono*, rekening houdende met de reeds ontvangen gegeven, op het oogenblik dat de voorloopige tenuitvoerlegging wordt bevolen; indien het bedrijfshoofd zijn aansprakelijkheid niet aan een verzekeraar heeft overgedragen, mag de rechter den door hem zelf bepaalden borg eischen.

In al de gevallen, en namelijk in geval van gerechtelijke tenuitvoerlegging, kan de rechter, ten verzoeken van elken belanghebbende en zelfs ambtshalve een curator *ad hoc* aanstellen, belast met den minderjarigen te vertegenwoordigen, voor het ontvangen van de vergoedingen of renteterminen en voor het vormen van de kapitalen.

Art. 28. De rechtsovereenkomst tot betaling van de vergoedingen voorzien bij deze wet, verjaart na drie jaar. Buiten de gewone wijze van schorsing of stuiting, stuit deze verjaring door een rechtsovereenkomst tot betaling, wegens het arbeidsongeval, gesteund op een anderen rechtsgrond.

De eisch tot herziening van de vergoedingen, gegrond op een verergering of op een vermindering van de gebrekkelijkheid van den getroffene, of op zijn sterven ingevolge het ongeval, kan ingesteld worden gedurende drie jaren, te rekenen vanaf het akkoord dat tusschen partijen is getroffen of vanaf het eindvonnis.

Art. 29. De eisch tot betaling of tot herziening van de bij deze wet voorziene vergoedingen kan in geen geval worden

gebracht voor den strafrechter; de uitoefening daarvan is onafhankelijk van de uitoefening der openbare rechtsvervolging waartoe het ongeval aanleiding mocht geven.

HOOFDSTUK V. — *Fiscale bepalingen.*

Art. 30. Worden vrijgesteld van zegel en van griffierecht en kosteloos geregistreerd, zoo zij aan de formaliteit der registratie zijn onderworpen; alle vrijwillige akten alsook de akten van de vrijwillige rechtspraak, die de uitvoering van deze wet betreffen.

Art. 31. Worden kosteloos afgegeven : alle getuigschriften, akten van bekendheid en andere akten waarvan de overlegging, voor de uitvoering van deze wet, door de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas en door de gemachtigde gemeenschappelijke kassen van verzekering kan worden geëischt.

HOOFDSTUK VI.

Algemeene bepalingen en overgangsbepalingen.

Art. 32. Bij koninklijk besluit zal bij het Ministerie van nijverheid, arbeid en maatschappelijke voorzorg, een technisch comité worden ingesteld, onder de benaming van arbeidsongevallencommissie. Het zal samengesteld zijn uit vijftien leden, waaronder minstens twee actuarissen, een arts, een vertegenwoordiger van de gemachtigde gemeenschappelijke kassen en een vertegenwoordiger der gemachtigde maatschappijen alsmede twee vertegenwoordigers van de ondernemingshoofden en twee vertegenwoordigers der werklieden, de eenen en de anderen benoemd door den hoogen arbeidsraad.

Onafhankelijk van de ambtsbevoegdheden haar bij deze wet opgedragen, zal de commissie beraadslagen en beslissen over alle vragen haar door den minister voorgelegd omtrent de vergoeding der schade voortspuitende uit arbeidsongevallen.

Art. 33. De algemeene Spaar- en Lijfrentekas wordt gemachtigd verzekeringen af te sluiten tegen het gevaar van ongevallen, bij deze wet voorzien.

De algemeene voorwaarden alsmede de tarieven van deze verzekeringen worden bij koninklijk besluit goedgekeurd.

Art. 34. De verzekeringscontracten van gemeen recht afgesloten een jaar vóór den dag van de inwerkingtreding dezer wet en betreffende het risico wegens arbeidsongevallen in de krachtens deze wet verzekeringsplichtige ondernemingen, kunnen binnen den termijn van één jaar de rekenen van den dag harer inwerkingtreding door den verzekeraar of den verzekerde worden opgezegd, hetzij door middel van een schriftelijke verklaring, waarvan ontvangstbewijs dient gegeven, hetzij door middel van een buitengerechtigde akte.

Deze opzegging zal enkel van kracht worden vanaf den dag der inwerkingtreding van de wet, behoudens tegenbeding; zij zal tot geen enkel vergoeding aanleiding geven.

Art. 35. De loopende verzekeringscontracten met het oog op het naleven der wetten betreffende de vergoeding der schade voortspuitende uit arbeidsongevallen, aangegaan met de daartoe gerechtigde inrichtingen, kunnen enkel dan door de(n) verzekerde worden verbroken, wanneer de verhooging van den maatstaf der premie 15 t. h. overschrijdt.

Deze bepaling is van 1 Januari 1930 af toepasselijk.

Art. 36. De niet ingetrokken of niet gewijzigde bepalingen der wetten dd. 24 December 1903, 3 Augustus 1926, 15 Mei 1929 en 30 December 1929, zullen bij koninklijk besluit, met de bepalingen van de wet dd. 18 Juni 1930 samengevoegd in den *Moniteur* worden bekendgemaakt. De samenordering waarbij eventueel aan de rangorde der hoofdstukken en artikelen wijzigingen kunnen worden aangebracht, zal als titel hebben : « Wet betreffende de vergoeding der schade voortspuitende uit arbeidsongevallen ».

Art. 37. De wet van Augustus 1919, alsmede de artikelen 2, 3, 11, 27, 5^e alinea, 36, 37 en 58 der wet dd. 24 December 1903 worden ingetrokken.

Art. 38. Deze wet is toepasselijk op de vergoeding der arbeidsongevallen overkomen te rekenen van 1 Januari, na den datum van de bekendmaking van het laatst der koninklijke besluiten, die de uitvoering ervan zullen regelen.

Deze besluiten zullen worden gegeven binnen een tijdsbestek van één jaar te rekenen van den dag van de bekendmaking der wet.

Art. 39. Om die drie jaren doet de Regeering verslag aan de Kamers over de uitvoering van deze wet.

Goedgekeurd om bij Ons besluit van 28ⁿ September 1931 gevoegd te worden.

ALBERT.

Van Koningswege :

*De Minister van Nijverheid, Arbeid
en Maatschappelijke Voorzorg,*
H. HEYMAN.

ALGEMEENE DIRECTIE VAN HET MIJNWEZEN.

PENSIOENSTELSEL DER MIJNWERKERS

Koninklijk besluit van 28 September 1931 in uitvoering genomen van de wet van 22 Juli 1931 tot aanvulling der wetgeving betreffende het pensioenstelsel der mijnwerkers.

ALBERT, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Gelet op de wet dd. 22 Juli 1931 tot aanvulling der wet dd. 1 Augustus 1930 betreffende het pensioenstelsel der mijnwerkers;

Herzien het Koninklijk besluit van 26 December 1930 in uitvoering genomen der wet van 1 Augustus 1930;

Overwegende dat er aanleiding toe bestaat om de uitvoering der wet van 22 Juli 1931 te verzekeren;

Overwegende bovendien dat de ondervinding de noodzakelijkheid bewezen heeft zekere bepalingen van bovenvermeld Koninklijk besluit dd. 26 December 1930 aan te vullen;

Op de voordracht van Onzen Minister van Nijverheid, Arbeid en Maatschappelijke Voorzorg.

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. De hierna aangewezen wijzigingen worden gebracht aan het Koninklijk besluit van 26 December 1930;

Aan artikel 22, op het einde de volgende woorden bijvoegen
« zonder nochtans dat dit tijdsbestek zes maanden mag overschrijden ».

Aan artikel 23, den bestaanden tekst vervangen door de volgende bepalingen :

« Voor de mijnwerkers van vreemde nationaliteit gepensionneerd bij toepassing der artikelen 31 en 31bis van de wet dd. Augustus 1930 die geen aanspraak mogen maken op de voordeelen verschuldigd aan de tusschenkomst van het Rijk, worden de minima pensioenen van 4,800, 3,708, 3,504, 2,400, 6000 en 4,002 frank bij deze artikelen 31 en 31bis aangeduid onderscheidenlijk teruggebracht op 2,100, 1,752, 1,350, 1,050, 2,508 en 1,752 frank.

« Insgelijks voor de mijnwerkers van vreemde nationaliteit, gepensionneerd bij toepassing van artikel 36 der wet van 1 Augustus 1930 die geen aanspraak kunnen maken op de voordeelen, aan de tusschenkomst van het Rijk verschuldigd, worden de sommen van 115, 160, 80 en 125 frank per dienstjaar aangeduid bij bedoeld artikel 36, onderscheidenlijk teruggebracht op 45, 70, 35 en 55 frank per dienstjaar. »

Aan artikel 24, den bestaanden tekst door de hiernavolgende bepalingen vervangen :

« De gescheiden echtgenooten der gepensionneerde mijnwerkers bij artikel 39bis lid I der wet aangeduid, genieten, binnen de grenzen bij artikel 3 van gezegd artikel vastgesteld, het verschil tusschen het bedrag van het pensioen dat aan hun echtgenoot zou uitbetaald geweest zijn indien er geen scheiding had bestaan en het bedrag van het pensioen dat, ter oorzaak van de scheiding werkelijk aan hun echtgenoot wordt verleend.

» Het genot der voordeelen hierboven voorzien wordt verleend van af den eersten der maand die volgt op deze in den loop derwelke zij hunne aanvraag bij den bestuursraad van de bevoegde voorzorgskas hebben ingediend.

» Dit genot wordt nochtans vanaf den 1^{er} Juli 1931 verleend aan de belanghebbende, die vóór dezen datum eene aanvraag bij den bedoelden bestuursraad hebben ingediend.

» Mag op de bepalingen van dit artikel geen beroep maken :

» 1^o De echtgenoot, die wegens echtbreuk tot eene boetstraf werd veroordeeld;

» 2^o Deze die sedert de scheiding in onwettige samenwoning leeft of heeft geleefd of een bekend slecht gedrag heeft;

» 3^o Deze die zonder gewichtige reden het echtelijk huis heeft verlaten;

» 4^o Deze die rechterlijk van tafel en bed en van goederen is gescheiden en waarvan het vonnis ten haren laste werd uitgesproken;

» 5^o Deze aan wien wegens onwaardigheid de bewaring der kinderen werd geweigerd of ontnomen. »

Aan artikel 34, achter het eerste lid, de volgende tekst inlaschen :

« In geval dat de werkman door eene werkongeschiktheid aangedaan, door zijn eigen schuld van het genot van de ziekte-toelage, waarvan hierboven spraak, is vervallen, zal hij enkel de invaliditeitstoelage voorzien bij artikel 32 der wet van 1 Augustus 1930, kunnen genieten, bij het verstrijken van het tijdsbestek gedurende hetwelk hij op gewone wijze, aanspraak had kunnen maken op het genot der ziekte-toelage, indien hij geen fout bedreven had die het verval van zijn rechten meesleepte. »

Aan artikel 55, de 4^o als volgt aanvullen :

« ...evenals de gepensionneerde die als arbeider, slachtoffer van een werkongeval, het genot heeft van kolen ten laste van een kolenmijn. »

Bij hetzelfde artikel een 7^o als volgt gesteld, voegen :

« De pensionneerde, of de weduwe die ten laste van een kolenmijn als er nog werkzaam zijnde arbeider of arbeidster met een loon van minder dan 450 frank per maand, het genot heeft der kosteloze kolenbedeeling. »

Aan artikel 56, het eerste lid vervangen door de volgende bepalingen :

« De steenkoollevering wordt toegekend aan degene die het genot heeft van een ouderdomspensioen of van een invaliditeitstoelage en aan zijn echtgenoot, ten beloope van 50 t. h. der krachtens artikel 55 der wet dd. 1 Augustus 1930 verleende hoeveelheden, bij geval dat de twee echtgenooten gescheiden zijn.

» Het genot van dit voordeel wordt niet verleend aan de gescheiden echtgenoot die zich in een der uitsluitingsgevallen bevindt bij artikel 24 van dit besluit voorzien.

» In geval dat de gescheiden echtgenoot van het genot der kosteloze kolenlevering is uitgesloten, worden de hoeveelheden brandstof, bij artikel 55 der wet dd. 1 Augustus 1930 voorzien, aan den echtgenoot toegekend, behoudens toepassing van artikelen 55 et 60 van dit besluit. »

Art. 2. Onze Minister van Nijverheid, Arbeid en Maatschappelijke Voorzorg is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, den 28^e September 1931.

ALBERT.

Van Koningswege :

*De Minister van Nijverheid, Arbeid
en Maatschappelijke Voorzorg,*

Henri HEYMAN.

GEVAARLIJKE, ONGEZONDE OF HINDERLIJKE INRICHTINGEN

Wijziging van het koninklijk besluit dd. 20 November 1927 houdende verordening op het gebruik van droogtoestellen met middenpuntvliedende kracht in de als gevaarlijk, ongezond of hinderlijk ingedeelde inrichtingen.

Koninklijk besluit van 28 September 1931.

ALBERT, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Gelet op het Koninklijk besluit dd. 15 Mei 1923 omtrent de politie op vergunningsplichtige inrichtingen;

Herzien Ons besluit van 20 November 1927, houdende verordening op het gebruik van droogtoestellen met midden puntvliedende kracht in de vergunningsplichtige inrichtingen en inzonderheid de eerste alinea van artikel 6, als volgt gewijzigd bij Ons besluit van 15 Mei 1928;

« Diegenen, die droogtoestellen met middenpuntvliedende kracht gebruiken, dienen bedoelde toestellen te laten onderzoeken eerts vooraleer ze in bedrijf te stellen en verder op geregelde tijdstippen door een organisme of een persoon beoordeelbaar door den Minister van Nijverheid, Arbeid en Maatschappelijke Voorzorg et toe gemachtigd. »

Overwegende dat de ondervinding er van heeft doen blijken dat bij deze onderzoeken de droogtoestellen volledig dienen gedemonteerd te worden en dat het alleen op die manier mogelijk is zich te vergewissen, omtrent den goeden staat en den staat van onderhoud der apparaten;

Overwegende, van een anderen kant dat, ten einde het toezicht te vergemakkelijken, er zou dienen voorgeschreven te worden dat na elk onderzoek het voorziene proces-verbal in afschrift aan het hoofd van den centralen dienst der arbeidinspectie of aan den directeur-generaal van het mijnwezen zou worden overgemaakt;

Op de voordracht van Onzen Minister van Nijverheid, Arbeid en Maatschappelijke Voorzorg.

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. De eerste alinea van artikel 6 van het Koninklijk besluit dd. 20 November 1927, gewijzigd bij Ons besluit van 15 Mei 1928, is aangevuld als volgt;

« Bij het onderzoek dienen de droogtoestellen gansch gedemonteerd te worden. »

Art. 2. De laatste alinea van artikel 7 van het Koninklijk besluit dd. 20 November 1927, is gewijzigd als volgt :

« Omtrent elke inspectie maakt de voor de inrichting aangenomen toezichter proces-verbaal op, dat te allen tijde ter beschikking wordt gehouden der arbeidsinspecteurs en waarvan trouwens binnen de eerste veertien dagen een afschrift aan het hoofd van den centralen dienst der arbeidsinspectie of aan den directeur-général van het mijnwezen wordt overgemaakt. »

Art. 3. Onze Minister van Nijverheid, Arbeid en Maatschappelijke Voorzorg is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, den 28ⁿ September 1931.

ALBERT.

Van Koningswege :

*De Minister van Nijverheid, Arbeid
en Maatschappelijke Voorzorg.*

Henri HEYMAN.

POLITIE OVER DE MIJNEN

GEBRUIK VAN SPRINGSTOFFEN IN DE MIJNEN S. G. P. Springstoffen

*Ministerieel besluit van 16 October 1931
tot aanneming der springstof « Forcilit S. G. P. »*

De Minister van Nijverheid, Arbeid en Maatschappelijke Voorzorg,

Gelet op het Koninklijk Besluit van 24 April 1920, tot regeling van het gebruik van springstoffen in de mijnen, voor-

schrijvende dat de S. G. P. springstoffen als zoodanig bij ministerieel besluit dienen bepaald te worden;

Gelet op den omzendbrief dd. 18 October 1909, die bepaald wat er door S. G. P. springstoffen dient te worden verstaan;

Gelet op het Koninklijk besluit dd. 29 October 1894, algemeen reglement houdende op de fabrieken de bergplaatsen, het vervoer, het bezit en het gebruik van springstoffen;

Gelet op het besluit dd. 15 Mei 1931 waarbij de springstof « Forcilit S. G. P. » ambtelijk werd erkend en ingedeeld in klasse III, der voortbrengselen onderworpen aan de algemeene verordening op de springstoffen;

Gelet op de aanvraag door de N. V. « Poudrerie de Carnelle », te Brussel, ingediend;

Gelet op de uitslagen van de proefnemingen waaraan stalen van de springstof « Forcilit S. G. P. » in het National Mijninstituut werden onderworpen,

Besluit :

Eenig artikel. De springstof genaamd « Forcilit S. G. P. » aangeboden door de N. V. « Poudrerie de Carnelle », te Brussel, waarvan hierna de samenstelling.

Ammoniacnitraat	52
Trinitrotoluol	12
Fijn houtzaagsel	4
Kaling overcloor zuur zout	10
Natronhoudend chloor.	22

100

mag als S. G. P. springstof worden gebruikt, met een hoogste lading van 900 grammen.

Uitgifte van dit besluit zal, tot onderrichting, worden overgemaakt aan de naamloze Vennootschap « Poudrerie de Carnelle », te Brussel, aan de HH. Algemeen Opzieners bij het Mijnwezen en, tot uitvoering, aan de HH. Hoofdingenieurs-Bestuurders der tien Mijnarrondissementen.

Brussel, den 16 October 1931.

Ministerieel Besluit dd. 18 November 1931

tot aanneming van de springstof « Triamite 1929 S. G. P. »

DE MINISTER VAN NIJVERHEID, ARBEID EN MAATSCHAPPELIJKE VOORZORG,

Gelet op het Koninklijk besluit van 24 April 1920, tot regeling van het gebruik van springstoffen in de mijnen, voorschrijvende dat de S.G.P.- springstoffen als zoodanig bij Ministerieel besluit dienen bepaald te worden;

Gelet op den omzendbrief dd. 18 October 1909, die bepaald wat er door S.G.P. springstoffen dient te worden verstaan;

Gelet op het Koninklijk besluit dd. 29 October 1894, algemeen reglement houdende op de fabrieken, de bergplaatsen, het vervoer, het bezit en het gebruik van springstoffen;

Gelet op het besluit dd. 10 October 1931 waarbij de springstof « Triamite 129 S.G.P. » ambtelijk werd erkend en ingedeeld in klasse III, der voortbrengselen onderworpen aan de algemeene verordening op de springstoffen;

Gelet op de aanvraag door de N. V. « Les Explosifs Yonckites », te Luik, ingediend;

Gelet op de uitslagen van de proefnemingen waaraan stalen van de springstof « Triamite 129 S.G.P. » in het Nationaal Mijninstituut werden onderworpen;

Besluit :

Eenig artikel. — De springstof genaamd « Triamite 129 S.G.P. » aangeboden door de N. V. « Explosifs Yonckites », te Luik, waarvan hierna de samenstelling :

Ammonikenitraat	52,5
Trinitrotoluol	14,3
Ammoniac overchloorzuurzout	5,0
Potaschhoudend nitraat	4,2
Keukenzout	24,0
	100,0

mag als S.G.P. springstof worden gebruikt, met een hoogste lading van 900 grammen.

Uitgifte van dit besluit zal, tot onderrichting, worden overgemaakt aan de naamloze vennootschap « Les Explosifs Yonckites », te Luik, aan de HH. Algemeene Opzieners bij het Mijnwezen en, tot uitvoering, aan de HH. Hoofdingenieurs-Bestuurders der 10 Mijnnarrondissementen.

Brussel, den 18 november 1931.

H. HEYMAN.

Ministerieel Besluit dd. 18 December 1931 tot aanneming van de springstof « Centralite R II » of « Cooppalite T ».

DE MINISTER VAN NIJVERHEID, ARBEID EN MAATSCHAPPELIJKE VOORZORG,

Gelet op het Koninklijk besluit van 24 April 1920, tot regeling van het gebruik van springstoffen in de mijnen, voorschrijvende dat de S.G.P.- springstoffen als zoodanig bij Ministerieel besluit dienen bepaald te worden;

Gelet op den omzendbrief dd. 18 October 1909, die bepaald wat er door S.G.P.- springstoffen dient te worden verstaan;

Gelet op het Koninklijk besluit dd. 29 October 1894, algemeen reglement houdende op de fabrieken, de bergplaatsen, het vervoer, het bezit en het gebruik van springstoffen;

Gelet op het besluit dd. 21 October 1931 waarbij de springstof « Centralite R II » of « Cooppalite T », ambtelijk werd erkend en ingedeeld in klasse III der voortbrengselen onderworpen aan de algemeene verordening op de springstoffen;

Gelet op de aanvraag op 31 October 1931 door de N. V. Explosifs d'Havr , te Havr , ingediend;

Gelet op de uitslagen van de proefnemingen waaraan stalen van de springstof « Centralite R II » of « Cooppalite T » in het Nationaal Mijninstituut werden onderworpen;

Besluit :

Eenig artikel. — De springstof genaamd « Centralite R II » of « Cooppalite T » aangeboden door de N. V. Explosifs d'Havr , te Havr , waarvan hierna de samenstelling :

Ammoniacnitraat	62
Trinitrotolu�ne	14
Keukenzout	18
Natrium zuringzout	6
	100

mag als S.G.P.- springstof worden gebruik met een hoogste lading van 900 grammen.

Uitgifte van dit besluit zal, tot onderrichting, worden overgemaakt aan de naamlooze Vennootschap Explosifs d'Havr , te Havr , aan de Algemeene Opzieners bij het Mijnwezen en, tot uitvoering, aan de HH. Hoofdingenieurs-Bestuurders der 10 Mijnnarrondissementen.

Brussel, den 18 December 1931.

H. HEYMAN.

*Ministerieel Besluit van 18 December 1931
tot aanneming van de springstof « Nitrocooppalite ».*

DE MINISTER VAN NIJVERHEID, ARBEID EN MAATSCHAPPELIJKE VOORZORG.

Gelet op het Koninklijk Besluit van 24 April 1920, tot regeling van het gebruik van springstoffen in de mijnen, voorschrijvende dat de S.G.P.- springstoffen als zoodanig bij Ministerieel besluit dienen bepaald te worden;

Gelet op den omzendbrief dd. 18 October 1909, die bepaald wat er door S.G.P.- springstoffen dient te worden verstaan;

Gelet op het Koninklijk besluit dd. 29 October 1894, algemeen reglement houdende op de fabrieken, de bergplaatsen, het vervoer, het bezit en het gebruik van springstoffen;

Gelet op het besluit dd. 10 October 1931 waarbij de springstof « Nitrocooppalite » ambtelijk werd erkend en ingedeeld in klasse III der voortbrengselen onderworpen aan de algemeene verordening op de springstoffen;

Gelet op de aanvraag door de N. V. « Cooppal et Cie », te Brussel;

Gelet op de uitslagen van de proefnemingen waaraan stalen van de springstof « Nitrocooppalite » in het Nationaal Mijninstituut werden onderworpen;

Besluit :

Eenig artikel. — De springstof genaamd « Nitrocooppalite » aangeboden door de N. V. « Cooppal et Cie », te Brussel, waarvan hierna de samenstelling :

Nitroglycérine	10,5
Binitrotoluène	1,0
Houtstof	8,0
Ammoniacnitraat	56,5
Natronhoudend chloruur	24,0
	100,0

mag als S.G.P.- springstof worden gebruikt, met een hoogste lading van 900 grammen.

Uitgifte van dit besluit zal, tot onderrichting, worden overgemaakt aan de naamloze vennootschap « Cooppal et Cie », te Brussel, aan de HH. Alegemeene Opzieners bij het Mijnwezen en tot uitvoering, aan de HH. Hoofdingenieurs Bestuurders der 10 Mijnarrondissementen.

Brussel, den 18 december 1931.

H. HEYMAN.

Gebruik der motors met inwendige ontbranding van gasmengsels in de ondergrondse werken

*Omzendbrief aan de HH. Hoofdingenieurs
Bestuurders der Mijnen.*

Brussel, den 7 December 1931.

Heer Hoofdingenieur,

Bij ambtsbericht — Algemeene Directie van het Mijnwezen — n^o 13 E/5196 dd. 11 Juni 1929, betreffende eene aanvraag tot gebruik in onze mijnen van Diesellocomotieven, heb ik U verzocht uwe aandacht, op een gansche bijzondere wijze te vestigen, niet alleenlijk voor de Diesellocomotieven maar ook voor de benzine locomotieven, op de wijze waarop sommige der vereischte voorwaarden worden uitgevoerd, voorwaarden die met het oog op de veiligheid zeer belangrijk zijn, zooals bij voorbeeld deze voorzien bij artikel 19 van het Ministerieele onderricht van 12 Mei 1920 en als volgt luidt: « Schikkingen van een verzekerd effect dienen te worden genomen om het in den cylinder ontvlamde gas te beletten, vóór volledige verkoeling, naar buiten te slaan zoowel langs den kant van inlaat als langs dien van uitlaat ».

Later, bij ambtsbericht van 5 Juni 1931 — Algemeene Directie van het Mijnwezen, n^o 13 E/5422 —, heb ik U ter kennis gebracht dat de Deutz-Diesel locomotieven M L H 322, in de mijn-gashoudende mijnen van de 1^e en 2^e categorie mochten gebruikt worden in vervanging der benzinelocomotieven, 't is te zeggen in de plaatsen waar, om zoo te zeggen, een indrang van mijn-gas niet te vreezen is, voor zooveel dat bedoelde locomotieven aan de verschillende constructievoorwaarden voldoen, inzonderheid dat het uitslaan der brandende gassen, zoowel langs den kant van opzuiging als langs dien van ontsnapping worde belet door beschermingstoestellen die noodzakelijker wijze een opstapeling van plaatjes bevatten.

Dezelfde maatregel werd insgelijks genomen voor de Ruhr-taler-Diesel G D I S-2 locomotieven — Ambtsbericht — Algemeene Directie van het Mijnwezen n^o 13 E/5459 — van 16 November 1931.

Omlangs werd er een onderzoek gedaan om vast te stellen van welke veiligheids toestellen de benzinelocomotieven, die in onze kolenmijnen gebruikt worden, voorzien zijn zoowel langs den kant der opzuiging als dien der ontsnapping om de in de cilinder ontvlamde gassen te beletten, voor hun volledige verkoeling, naar buiten uit te slaan.

Dit onderzoek heeft bewezen dat de gebruikte toestellen geen volle waarborg voor de veiligheid leverden. Zeker zijn scheidings- en verkoelings lagen van schijven, cokes of van stalen kogeljes, met verstuift water bevochtigd, doeltreffend om de gassen bij hun ontsnapping te verkoelen en is hun gebruik onmisbaar, maar bij uitzondering, zouden zich erin echte pijpen kunnen vormen, langs waar de vlammen van een benzinedamp ontploffing zouden kunnen doordringen.

Voor wat metalenweefsels aangaat dezen van 144 mazen per vierkanten centimeter zijn een doeltreffende bescherming bij kleine omvangen, maar zij hebben der vereischten weerstand niet voor omvangen als die der opzuigings- en ontsnappings buizen van de benzinelocomotieven; het toestel bestaande uit een net met 144 mazen en een met 25 mazen per vierkante centimeter op 4 millimeter van voorgaande op een locomotief aangebracht is onvoldoende om eene vlam zelfs uit een kleine ruimte tegen te houden, de weefsels met 900 mazen per vierkante centimeter kunnen niet lang duren, welke ook de stof weze waaruit zij bestaan, zij moeten op korten tijd verstopt worden, waaruit slechte werking van den motor, doorboring en vernietiging der weefsels volgen.

De moeilijkheid die bij metalen weefsels voorkomt hebben, op verschillende kolenmijnen voor gevolg gehad, dat die weefsels eenvoudig werden uitgenomen.

De toestellen aan de in onze mijnen in gebruik zijnde benzinelocomotieven aangebracht, om het uitslaan der ontvlamde gassen te voorkomen, zoowel langs den kant der opzuiging als langs dien der ontsnapping, zijn dus onvoldoende.

De aantebrenge middelen werden bovendien nooit bepaald.

Nu, dat de studiën en proefnemingen in het Nationaal Mijninstituut gedaan, toegelaten hebben talrijke electrische anti-mijngas toestellen te verwezenlijken en dat alzoo een praktijk der beschermingstoestellen werd verworven, dient die leemte aangevuld.

Dit is het voornaamste doel van dezen omzendbrief.

Voortaan, voor de motors met inwendige ontbranding van gasmengsels in onze mijnen te gebruiken, mogen enkel worden aanzien als doeltreffend om de in den cilinder ontvlamde gassen te beletten naar buiten uit te slaan voor hun volledige verkoeling, de toestellen langs den kant van ontsnapping behalve een of meer scheidings en verkoelings lagen ook nog een opstapeling van metalen roestvrije plaatjes van 2 millimeter dikte, 50 millimeter breedte met tusschen ieder een halve millimeter ruimte; langs den kant van inlaat een plaatjes opstapeling aan de hierboven vermelde voorwaarden beantwoordende mag als voldoende worden aanzien.

Natuurlijk indien er andere toestellen werden voorgesteld zou ik niet nalaten ze aan proefnemingen te onderwerpen om hun graad van doeltreffendheid vast te stellen.

Alhoewel de toestellen der benzinelocomotieven, thans in onze mijnen in gebruik, niet al de verlangde veiligheid bezitten is het niet mogelijk hun vervanging te eischen.

Hier bestaat een bevestigde toestand.

Maar het betaamt de aandacht der mijnbazen te trekken op de ontoereikendheid dezer toestellen — en toereikendheid, die ten minste een oorzaak kan zijn van brand — opdat men onderzoeken zou of een wijziging dezer toestellen niet zonder te veel moeite zou kunnen uitgevoerd worden.

Het is wel te verstaan dat de benzinelocomotieven met erkende doeltreffende toestellen voorzien, enkel gebruik mogen worden binnen de grenzen bepaald door de ministeriele onderrichting van 12 Mei 1920 in uitvoering genomen van artikel 3 van het Koninklijk besluit van 30 April 1920, 't is te zeggen, dat de galerijen, waar de locomotieven door rijden, steeds dienen verlucht met een krachtige en regel-

matige stroom zuiverlucht, die over geen ander in werking zijnde werk plaats heeft gestroomd. Dit sluit de mogelijkheid uit van het gebruik dezer locomotieven in de galerijen waar een toevloed van mijngas te vreezen is, 't is te zeggen in de lucht uitstroom ingangen der mijngashoudende mijnen.

Geen afwijking van dezen stelregel zal ingewilligd mogen worden.

Deze beperking is niet op eene volstrekte wijze toepasselijk op de Diesellocomotieven, zooals ik het in mijn bovenvermelde ambtsberichten betreffende de Deutz-Diesellocomotieven M L S 332 en de Ruhrtaler-Diesellocomotieven G D L/S-2 doen opmerken heb.

De Diesellocomotieven, zijn inderdaad veel veiliger dan de benzinelocomotieven, bijzonder wanneer, gelijk in 't algemeen het geval is, zijn geen electrisch hulptoestel voor het ontsteken hebben.

Daaruit kan men afleiden dat er geen nieuwe benzinelocomotief nog in onze mijnen in gebruik zal worden gesteld, dat de Diesellocomotieven langzamer hand de thans in gebruik zijnde benzinelocomotieven zullen vervangen, zoodanig dat op een geveentijdstip er zal kunnen overwogen en daarna besloten worden het gebruik van benzinelocomotieven in de mijnen niet meer toe te laten.

Namens den Minister :

Voor den Directeur Generaal van het Mijnwezen,
De Hoofdingenieur Bestuurder,

Gustave RAVEN.

Binnenschachten en Remhellingen.

*Onmzendbrief aan de HH. Hoofdingenieurs
Besturders der Mijnen.*

Brussel, den 7 December 1931.

Heer Hoofdingenieur,

De H. Hoofdingenieur-Bestuurder van het 8^e Mijnnarrondissement maakt mij opmerkzaam op een oorzaak van gevaar dat in de mijngashoudende mijnen kan voorkomen en waarop zijn aandacht werd getrokken door een afgevaardigd bij het mijnopzicht.

Deze laatste heeft vastgesteld dat de remtoestellen van zekere in de binnenschachten opgestelde automatische balansen zich op zulk eene wijze verhitten, dat er bundels spranken uitschoten, zoodanig aanzienlijk dat bij een bijzonder geval, men zou kunnen verondersteld hebben dar er vuur was uitgebroken aan den top der balans.

Voormelde H. Hoofdingenieur heeft het bestuur der kolenmijn verzocht het remtoestel van bedoelde balans te wijzigen en, in afwachting dat die wijziging werd uitgevoerd, het gebruik der balans te verminderen, den top ervan met buizenleidingen te verluchten en, desgevallend, de zelfde maatregelen op de anderen in dienst zijnde balansen toe te passen.

Het bestuur der kolenmijn heeft aanstonds schikkingen getroffen om de verluchting van het toppunt dezer balans te verzekeren en heeft een bijzondere rembekleding uit amiante besteld.

De H. Hoofdingenieur van het 8^e arrondissement laat opmerken dat de remtoestellen der balansen in 't algemeen opgesteld zijn in niet verluchte plaatsen, in den vorm van klok, waar het mijngas zich kan vergaderen en waar er gevaar voor brand kan bestaan; en dat bovendien, de remtoestellen der hellingen dezelfde gevaren kunnen opleveren dan die der remtoestellen van de balansen.

Deze opmerkingen zijn volkomen juist en daaromtrent oordeel ik het nuttig uwe aandacht te trekken op eene mijn-gasontsteking, die op 22^e Februari 1902 plaats heeft gehad in het toppunt eener balans in de werken van den zetel n^o 17 der kolenmijn van Monceau-Fontaine waarvan de oorzaak niet duidelijk werd vastgesteld maar waarvan men den oorsprong meende te mogen wijten aan het ontstaan van een vonkenbundel aan de remblokken. (Zie: Les accidents du grisou — y compris les explosions de poussières — survenus dans les mines de houille de Belgique de 1891 à 1909, par V. Watteyne et Ad. Breyre. — Annales des Mines de Belgique, tome XV, année 1910, pp. 562 et 563)

Ingevolge, verzoek ik U de aandacht der mijnbestuur te trekken op hetgeen voorgaat en ze aan te zetten, maatregelen te nemen om de balansen en de hellingen derwijze in te richten dat het mijngas zich niet kan vergaderen en ook dat de remtoestellen aan zulke voorwaarden voldoen dat zij geen mogelijkheid meer kunnen opleveren voor een mijngas-ontsteking.

Namens den Minister :
Voor den Directeur Generaal van het Mijnwezen,
De Hoofdingenieur Bestuurder,

Gustave RAVEN.

AFGEVAARDIGDEN BIJ HET MIJNTOEZICHT Wijziging der omschrijvingen

Koninklijk besluit van 23 September 1931

ALBERT, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Gelet op artikel 2 der wet dd. 16 Augustus 1927, tot wijziging aanvulling der wet dd. 11 April 1897, waarbij afgevaardigden-werklieden bij het toezicht der ondergrondsche werken in de steenkoolmijnen werden aangesteld;

Herzien Ons besluit van 17 Augustus 1927, waarbij het getal, het gebied en de grenzen der omschrijvingen van deze afgevaardigden worden bepaald;

Overwegende dat, met het oog op een beter toezicht over de mijnen, het noodig werd geacht, de grenzen der omschrijvingen van het 10^e mijnarrondissement, te Hasselt, te wijzigen;

Op de voordracht van Onzen Minister van Nijverheid, Arbeid en Maatschappelijke Voorzorg.

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. De omschrijvingen van het 10^e mijnarrondissement worden als volgt samengesteld :

Nummers der omschrijvingen	Aangifte der steenkoolmijnen	Gemeenten	Getal der bedrijfszetels
1	Beerlingen-Coursel. Helchteren. Houthaelen.	Coursel. Zolder. Houthaelen	1 1 1 } 3
2	Les Liégeois. Winterslag.	Genk. Genk.	1 1 } 2
3	André Dumont-sous-Asch. Ste-Barbe et Guillaume Lambert.	Genk. Genk.	1 1 } 2

Art. 2. Onze Minister van Nijverheid, Arbeid en Maatschappelijke Voorzorg is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, den 23^e September 1931.

Van Koningswege :

De Minister van Nijverheid, Arbeid
en Maatschappelijke Voorzorg,
Henri HEYMAN.

Table Générale des Matières

TABLE ALPHABETIQUE DES AUTEURS

ANCIAUX, H., Ingénieur principal au Corps des Mines, à Bruxelles. — <i>L'industrie charbonnière pendant l'année 1930. Statistique provisoire et vue d'ensemble sur l'exploitation</i> (en collaboration avec J. LEBACQZ) .	415
BIDLOT, R., Ingénieur au Corps des Mines, Répétiteur à l'Université de Liège. — <i>Les sources de l'Energie calorifique et le chauffage industriel</i> , tome I, par Emilio DAMOUR, Ingénieur civil des Mines, Professeur de Chauffage industriel au Conservatoire des Arts et Métiers. (Ch. Béranger, Paris et Liège, 1930) . . .	404
BLANKEVOORT, C., Ingénieur en Chef des Mines des Pays-Bas, à Maastricht. — <i>L'industrie houillère en Hollande pendant l'année 1930</i>	631
BREYRE, A., Ingénieur en Chef des Mines, Administrateur-Directeur de l'Institut National des Mines, à Bruxelles. — <i>Rapport sur les travaux de 1930 de l'Institut National des Mines à Frameries</i>	1
Id. — <i>Mine atmospheres (Les atmosphères de Mines)</i> , par le Dr W. PAYMAN, du « Safety in Mines Research Board, et le Professeur I. C. F. STATHAM, Professeur d'Exploitation des Mines à l'Université de Sheffield. — Avec préface de Sir Henry WALKER, Inspecteur en Chef des Mines	661

- Id. — *Grosser Bergmanns Katechismus. (Grand Catéchisme du Mineur)*, par J. et W. MEYER, Porion de quartier et Chef Porion à Essen, avec la collaboration du Dr KOCH. — Edition 1931 664
- Id. — *Reibungszahlen für Koepescheiben (Coefficients de frottement pour poulies Koepe)*, du Dipl. Ing. H. HERBST, avec la collaboration de MM. W. BERKE et H. SCHUSSLER. Publication de la Société de la Mine expérimentale de Gelsenkirchen. — Cahier 3, 1931 666
- Id. — *L'inflammation du grisou par étincelles de pics à main ou de pics de haveuses*. — Expériences de 1929 à 1931 du Service britannique de recherches sur la sécurité des Mines (Safety in Mines Research Board). — Avant propos 837
- Id. — *Firedamp Explosions and Their prevention (Les explosions de grisou et leur prévention)*, par le Docteur W. PAYMAN, Assistant principal au Service britannique de recherches sur la sécurité minière (Safety in Mines Research Board) et le Professeur I. C. F. STATHAM, Professeur d'Exploitation des Mines à l'Université de Sheffield, avec une préface du Professeur R. V. WHEELER, Directeur au Safety in Mines Research Board. — Oxford University Press, London, 1931 913
- DESENFANS, G., Ingénieur en Chef Directeur des Mines, à Charleroi. — *Charbonnage du Bois-du-Cazier, à Marcinelle. — Triage-lavoir* 889
- FIRKET, V., Inspecteur général des Mines, à Liège. — *Métallurgie des métaux autres que le fer*. — Compléments à la dernière édition par Eugène PROST. — Un volume in-8° raisin de 696 pages, 175 figures dans le texte et nombreux tableaux. Librairie Polytechnique Ch. Béranger, 1, quai de la Grande-Bretagne, Liège 1305

- GUION, C., *Etude sur les fonçages des puits en Campine (première suite)* 295
- Id. — *Etude sur les fonçages des puits en Campine (deuxième suite)* 503
- Id. — *Etude sur les fonçages des puits en Campine (troisième suite et fin)* 1211
- HOCEDÉZ, A., Conseiller des Mines, à Bruxelles. — *Jurisprudence du Conseil des Mines. Année 1930 (en collaboration avec A. JOLY)* 1341
- JOLY, A., Président du Conseil des Mines, à Bruxelles. — *Jurisprudence du Conseil des Mines. Année 1930 (en collaboration avec A. HOCEDÉZ)* 1341
- LANGELEZ, A. Dr. — Inspecteur général, Chef du Service Médical du Travail au Ministère de l'Industrie, du Travail et de la Prévoyance Sociale. — *Aide-Mémoire à l'usage des sauveteurs*, édité par la Station de Sauvetage de l'Industrie charbonnière des Bassins de Charleroi et de la Basse-Sambre 401
- Id. — *L'examen médical des sauveteurs* 593
- LEBACQZ, J., Directeur Général des Mines, à Bruxelles. — *L'industrie charbonnière pendant l'année 1930. Statistique provisoire et vue d'ensemble sur l'exploitation (en collaboration avec H. ANCIAUX)* 415
- Id. — *Statistique des industries extractives et métallurgiques et des appareils à vapeur en Belgique pour l'année 1930* 919
- MARTELEE, J., Ingénieur au Corps des Mines, à Namur. — *Note sur l'installation d'appareils encaisseurs Christian au siège Marie-José des Charbonnages de Maurage* 1295

- MARTENS, J., Ingénieur au Corps des Mines, à Namur.
— *Carnet des travaux publics et du bâtiment*, E. MAS-SOTTE. — Tome I. Un volume in-8° reliure souple, 501 pages, 380 figures et nombreux tableaux dans le texte. — Tome II. Un volume in-8° de 619 pages, 363 figures et 115 tableaux 657
- NIEDERAU, Ch., Ingénieur en Chef Directeur des Mines, à Mons. — *Bassin calcaire du Tournaisis*. — *Carrière de la Société anonyme Cimenteries Delwart, à Saint-Maur*. — *Abatage en masse de la roche* 883
- ORBAN, N., Ingénieur en Chef Directeur des Mines, à Liège. — *Société anonyme des Mines et Fonderies de Zinc de la Vieille-Montagne* — *Fabrique d'Oxyde de Zinc, à La Calamine* 897
- PAQUES, G., Ingénieur principal au Corps des Mines, à Charleroi. — *Etude théorique et pratique sur le transport et la manutention mécaniques des matériaux et marchandises*, par Georg von HANFFSTENGEL. — Tome III, traduit de l'allemand par G. LEHR. Un volume in-8° raisin, 403 pages avec 431 figures dans le texte 659
- PAUWEN, L., Chargé de Cours à l'Université de et à Liège. — *Procédé optique pour le rattachement d'un levé de surface à un levé souterrain* 365
- RAVEN, G., Ingénieur en Chef Directeur des Mines, à Bruxelles. — *Les accidents survenus dans les charbonnages de Belgique pendant l'année 1926*. — *Accidents survenus dans les travaux souterrains* :
— *Les accidents dus aux transports souterrains* 223
— *Les accidents survenus au cours de la circulation des ouvriers et du transport des produits sur des voies de niveau ou peu inclinées* 224
— *Les accidents survenus au cours de la circulation des ouvriers et du transport des produits par voies inclinées* 255

- *Coup d'eau* 492
— *Accidents provoqués par l'emploi de l'électricité* 495
— *Accidents provoqués par l'emploi de haveuses* 498
Id. — *Les accidents survenus dans les charbonnages de Belgique pendant l'année 1927* :
— *Les accidents survenus dans les travaux souterrains* 817
— *Les accidents provoqués par l'emploi des explosifs* 817
Id. — *Asphyxie par d'autres gaz que le grisou* 833
— *Les accidents survenus dans les puits* 1143
Id. — *Leçons sur les ventilateurs dynamiques*, par L. DENOEL, Professeur à l'Université de Liège. — *Autographie D. et S. Close, rue Surlet, 25, Liège* 1307
- RENIER, A., Ingénieur en Chef Directeur des Mines, Chef du Service géologique, à Bruxelles. — *Extrait des comptes rendus du Congrès National des Sciences, Bruxelles 29 juin-2 juillet 1930*. — *Historique des levés géologiques de Belgique* 905
- STAINIER, X., Professeur à l'Université de et à Gand. — *Les failles du bassin de la Campine* 559
- VAN OUDENHOVE, F., Ingénieur à l'Institut National des Mines, à Pâturages. — *L'inflammation du grisou par étincelles de pics à main ou de pics de haveuses*. — *Expériences de 1929 à 1931 du Service britannique de Recherches sur la Sécurité des Mines (Safety in Mines Research Board)*. — *Avant-propos de M. BREYRE*. — *Résumé des publications nos 62 et 70* 843
- VENTER, J., Ingénieur au Corps des Mines, à Liège. — *Le dépoussiérage des fumées à la Centrale électrique de Farciennes* 655
- VRANCKEN, J., Ingénieur en Chef Directeur des Mines, à Hasselt. — *Le bassin houiller du Nord de la Belgique*. — *Situation au 31 décembre 1930* 634
Id. — *Situation au 30 juin 1931* 863

ANNALES DES MINES DE BELGIQUE

TOME XXXII. — ANNÉE 1931

TABLE GENERALE DES MATIERES

INSTITUT NATIONAL DES MINES
A FRAMERIES-PATURAGES

Rapport sur les travaux de 1930 . . .	A. BREYRE	1
---------------------------------------	-----------	---

SERVICE DES ACCIDENTS MINIERs ET DU CRISOU

<i>Les accidents survenus dans les charbonnages de Belgique pendant l'année 1926</i>	G. RAVEN	
--	----------	--

Accidents survenus dans les travaux souterrains :

Les accidents dus aux transports souterrains		223
--	--	-----

Les accidents survenus au cours de la circulation des ouvriers et du transport des produits sur des voies de niveau ou peu inclinées.		224
---	--	-----

Les accidents survenus au cours de la circulation des ouvriers et du transport des produits sur voies inclinées		492
---	--	-----

Coup d'eau.		492
---------------------	--	-----

Accidents provoqués par l'emploi de l'électricité		495
---	--	-----

Accidents provoqués par l'emploi de haveuses		498
--	--	-----

<i>Les accidents survenus dans les charbonnages de Belgique pendant l'année 1927</i>	G. RAVEN	
--	----------	--

Accidents survenus dans les travaux souterrains :

Les accidents provoqués par l'emploi des explosifs		817
--	--	-----

Asphyxie par d'autres gaz que le grisou		833
---	--	-----

Les accidents survenus dans les puits		1143
---	--	------

MEMOIRES

Etude sur les fonçages des puits en Campine (première suite) . . .	C. GUION	295
--	----------	-----

Etude sur les fonçages des puits en Campine (deuxième suite) . . .	C. GUION	503
--	----------	-----

Etude sur les fonçages des puits en Campine (troisième suite et fin) .	C. GUION	1211
--	----------	------

Procédé optique pour le rattachement d'un levé de surface à un levé souterrain.	L. PAUWEN	365
---	-----------	-----

LE BASSIN HOUILLER DU NORD DE LA BELGIQUE

Situation au 31 décembre 1930 . . .	J. VRANCKEN	634
-------------------------------------	-------------	-----

Situation au 30 juin 1931	J. VRANCKEN	863
-------------------------------------	-------------	-----

NOTES DIVERSES

Les failles du bassin de la Campine .	X. STAINIER	559
---------------------------------------	-------------	-----

L'examen médical des sauveteurs .	D ^r A. LANGELEZ	593
-----------------------------------	----------------------------	-----

Le dépoussiérage des fumées à la Centrale électrique de Farciennes . .	J. VENTER	615
--	-----------	-----

L'industrie houillère en Hollande pendant l'année 1930 C. BLANKEVOORT 631

L'inflammation du grisou par étincelles de pics à main ou de pics de haveuses. — Expériences de 1929 à 1931 du Service britannique de recherches sur la Sécurité des Mines (Safety in Mines Research Board). — Avant-propos (Ad. Breyre) . . .
Résumé des publications n^{os} 62 et 70 . . . F. VAN OUDENHOVE 843

Note sur l'installation d'appareils en-cageurs Christian au siège Marie-José des Charbonnages de Maurage . J. MARTELEE 1295

EXTRAITS DE RAPPORTS ADMINISTRATIFS

Premier arrondissement des Mines : Bassin calcaire du Tournaisis. — Carrière de la Société Anonyme Cimenteries Delwart, à Saint-Maur. — Abatage en masse de la roche G. NIEDERAU 883

Quatrième arrondissement des Mines: Charbonnage du Bois-du-Cazier, à Marcinelle. — Triage-Lavoir . . . G. DESENFANS 889

Neuvième arrondissement des Mines: Société anonyme des Mines et Fonderies de Zinc de la Vieille-Montagne. — Fabrique d'oxyde de zinc à La Calamine N. ORBAN 897

BIBLIOGRAPHIE

Aide-mémoire à l'usage des sauveteurs, édité par la Station de Sauvetage de l'Industrie charbonnière des Bassins de Charleroi et de la Basse-Sambre Dr A. LANGELEZ 401

Travaux effectués de 1926 à 1930 par la Commission d'Etude du Comité industriel de l'Enseignement professionnel et technique 402

Les sources de l'énergie calorifique et le chauffage industriel. Tome I, par Emilio DAMOUR, Ingénieur civil des Mines, Professeur de Chauffage industriel au Conservatoire des Arts et Métiers (Ch. Béranger, Paris et Liège, 1930) R. BIDLOT 404

Le moteur à gaz, par Albert J. JADOT, Ingénieur A. I. Lg., Professeur à l'Ecole des Mines, de Mons . A. H. 407

L'évolution et le développement des principales industries depuis cinquante ans (1880-1930). Numéro spécial publié à l'occasion du Cinquantenaire du « Génie civil ». Un volume in-4^e Jésus de 236 pages, avec de nombreuses illustrations. En vente aux bureaux du «Génie civil», 5, rue Jules Lefebvre, Paris (IX^e). Prix : 25 francs 410

Carnet des travaux publics et du bâtiment, E. MASSOTTE. Tome I. Un volume in-8^e, reliure souple, 501 pages, 380 figures et nombreux tableaux dans le texte. Tome II. Un volume de 619 pages, 363 figures et 115 tableaux J. MARTENS 657

Etude théorique et pratique sur le « transport et la manutention mécaniques des matériaux et marchandises, par Georg von HANFFTEN.

- GEL. Tome III, traduit de l'allemand par G. LEHR. Un volume in-8° raisin, 403 pages avec 431 figures dans le texte G. PAQUES 659
- Mine atmosphères (Les atmosphères de mines), par le D^r W. PAYMAN, du « Safety in Mines Research Board » et le Professeur I. C. F. STATHAM, Professeur d'exploitation des Mines à l'Université de Sheffield. Avec une préface de Sir Henry WALKER, Inspecteur en Chef des Mines Ad. BREYRE 661
- Grosser Bergmanns Katechismus (Grand Catéchisme du Mineur), par J. et W. MEYER, Porion de quartier et Chef Porion, à Essen, avec la collaboration du D^r KOCH. Edition 1931 Ad. BREYRE 664
- Reibungszahlen für Koepescheiben (Coefficients de frottement pour poulies Koepe), du Dipl. Ing. H. HERBST, avec la collaboration de MM. W. BERKE et H. SCHUSSLER. Publications de la Société de la Mine expérimentale de Gelsenkirchen. Cahier 3, 1931 Ad. BREYRE 666
- Firedamp Explosions and Their Prevention (Les explosions de grisou et leur prévention), par le D^r W. PAYMAN, Assistant principal au Service britannique de Recherches sur la Sécurité minière (Safety in Mines Research Board) et le Professeur I.C.F. STATHAM, Professeur d'Exploitation des Mines, à l'Université de

- Sheffield, avec une préface du Professeur R. WHEELER, Directeur au Safety in Mines Research Board. Oxford University Presse, London, 1931 Ad. BREYRE 913
- Manuel de laboratoire pour l'industrie des goudrons et lignites. Professeur Ed. GRAEFE (traduit de l'allemand par Ad. JOUVE, ingénieur-conseil. (Un volume in-8° raisin, 199 pages, 64 figures dans le texte). Librairie Polytechnique C. Béranger, quai de la Grande-Bretagne, 1, à Liège F. V. O. 917
- Métallurgie des métaux autres que le fer. Compléments à la dernière édition, par Eugène PROST. Un volume in-8° raisin de 696 pages, 175 figures dans le texte et nombreux tableaux. Librairie polytechnique Béranger, 1, quai de la Grande-Bretagne, Liège V. FIRKET 1303
- Leçons sur les ventilateurs dynamiques, par L. DENOEL, Professeur à l'Université de Liège. Autographie D. et E. CLOSE, 25, rue Surlet, à Liège G. R. 1307

CHRONIQUE

- Extrait des comptes rendus du Congrès national des Sciences à Bruxelles, 29 juin-2 juillet 1930. Historique des levés géologiques de la Belgique . . . A. RENIER 905

DIVERS

III ^e Congrès international de Forages (Berlin 1933)	413
Fonds Martin Herman (A. S. B. L., Mons)	414
Association belge de Standardisation. Echantillonnage et Analyse des char- bons. Projet. Rapport n° 56	1309

CONSEIL DES MINES

Jurisprudence du Conseil des Mines de Belgique. Année 1930	L. JOLY et A. HOCEDEZ	1341
---	-----------------------	------

STATISTIQUES

Belgique. L'industrie charbonnière pendant l'année 1930. Statistique provisoire et vue d'ensemble sur l'ex- ploitation	J. LEBACQZ et H. ANCIAUX	415
Appareils à vapeur. Accidents survenus en 1928		443
Appareils à vapeur. Accidents survenus en 1929		669
Tableau des mines de houille en acti- vité dans le Royaume de Belgique au 1 ^{er} janvier 1931		677
Statistique des industries extractives et métallurgiques et des appareils à vapeur en Belgique pour l'année 1930	J. LEBACQZ	919

ARRETES SPECIAUX

Extraits d'arrêtés royaux pris en 1930 concernant les mines, minières et carrières	482
--	-----

DOCUMENTS ADMINISTRATIFS**REPARATION DES DOMMAGES
RESULTANT DES ACCIDENTS DU TRAVAIL**

Lois coordonnées des 24 décembre 1903, 3 août 1926, 15 mai 1929, 30 décembre 1929 et 18 juin 1930. — Arrêté royal du 28 septembre 1931	1401
--	------

**ETABLISSEMENTS CLASSES COMME DANGEREUX,
INSALUBRES OU INCOMMODES**

Classement. — Arrêté royal du 10 novembre 1930 . .	453
Adjonction de rubrique. — Arrêté royal du 5 février 1931	455
Modification à l'arrêté royal du 20 novembre 1927 régle- mentant l'emploi des essoreuses à force centrifuge. Arrêté royal du 23 septembre 1931	1426

SERVICE DES EXPLOSIFS

Règlement général du 29 octobre 1894 sur les explosifs (16 ^e arrêté royal modificatif)	456
--	-----

POLICE DES MINES**Emploi des explosifs dans les mines**

Arrêté royal du 21 février 1931, modifiant l'arrêté royal du 24 avril 1920 sur l'emploi des explosifs dans les Mines	458
<i>Explosif S. P. G.</i>	
Arrêté ministériel du 15 novembre 1929 admettant l'ex- plosif « Flammivore 5bis »	460

Arrêté ministériel du 18 mai 1931 admettant l'explosif « Alkalite II S. G. P. »	1127
Arrêté ministériel du 16 octobre 1931, admettant l'explosif « Forcilit S. G. P. »	1428
Arrêté ministériel du 18 novembre 1931, admettant l'explosif « Triamite 129 S. G. P. »	1429
Arrêté ministériel du 18 décembre 1931, admettant l'explosif « Centralite R. II » ou « Coopallite T »	1431
Arrêté ministériel du 18 décembre 1931, admettant l'explosif « Nitrocoopallite »	1432

Emploi des moteurs à inflammation intérieure de mélanges gazeux

Circulaire du 7 décembre 1931	1434
---	------

Puits intérieurs et plans inclinés

Circulaire du 7 décembre 1931	1437
---	------

POLICE DES MINES, MINIERES ET CARRIERES

Emploi des réservoirs à air comprimé dans les mines, minières et carrières

Modifications de l'arrêté royal du 6 septembre 1929. — Arrêté royal du 7 août 1931	1125
--	------

INSTITUT NATIONAL DES MINES A FRAMERIES

Modification du tarif des essais. Arrêté royal du 10 mars 1931	462
Nomination d'un membre du Conseil d'administration. Arrêté royal du 29 septembre 1930	464

REGIME DE RETRAITE DES OUVRIERS MINEURS

Arrêté royal du 26 décembre 1930 pris en exécution de la loi du 1 ^{er} août 1930 concernant le régime de retraite des ouvriers mineurs	721
---	-----

Loi du 22 juillet 1931 complétant la législation concernant le régime de retraite des ouvriers mineurs	1121
Arrêté royal du 28 septembre 1931 pris en exécution de la loi du 22 juillet 1931, complétant la législation concernant le régime de retraite des ouvriers mineurs	1422

DELEGUES A L'INSPECTION DES MINES

Modification des circonscriptions

Arrêté royal du 28 mai 1931	465
Arrêté royal du 23 septembre 1931	1440

AMBTELIJK BESCHEIDEN

Vergoeding der schade voortspuitende uit arbeidsongevallen

Samengeordende wetten dd. 24 ^{de} December 1903, 3 ^{de} Augustus 1926, 15 ^{de} Mei 1929, 30 December 1929 en 18 Juni 1930. — Koninklijk besluit van 28 ^{de} September 1931	1441
--	------

GEVAARLIJKE, ONGEZONDE EN HINDERENDE INRICHTINGEN

Indeeling. Koninklijk besluit van 15 November 1930	457
Nieuwe rubriek. Koninklijk besluit van 5 Februari 1931	469
Wijziging van het Koninklijk besluit dd. 20 November 1927 houdende verordening op het gebruik van droogtoestellen met middenpuntvliedende kracht. Koninklijk besluit van 28 September 1931	1469

DIENST DER ONTPLOFBARE STOFFEN

Algemeen reglement dd. 29 October 1894 op de ontplofbare stoffen (16 ^{de} Koninklijk Wijzigingsbesluit. 4 ^{de} April 1930).	456
---	-----

POLITIEVERORDENING OVER DE MIJNEN

Gebruik van springstoffen in de mijnen

Koninklijk besluit dd. 21 Februari 1931 tot wijziging van het Koninklijk besluit van 24 April 1920 op het gebruik van springstoffen in de mijnen	472
<i>S. G. P. Springstoffen.</i>	
Ministerieel besluit van 15 ⁿ November 1929 tot aanneming van de springstof « Flammivore 5bis »	475
Ministerieel besluit van 18 ⁿ Mei 1931 tot aanneming van de springstof « Alkalite II S. G. P. »	1136
Ministerieel besluit van 16 ⁿ October 1931 tot aanneming van de springstof « Foreilite S. G. P. »	1470
Ministerieel besluit van 18 ⁿ December 1931 tot aanneming van de springstof « Triamite 129 S. G. P. »	1472
Ministerieel besluit van 18 ⁿ December 1931 tot aanneming van de springstof « Centralite R II » of « Coop-palite T »	1473
Ministerieel besluit van 18 ⁿ December 1931 tot aanneming van de springstof « Nitrocoop-palite »	1475

Gebruik van motors met inwendige ontbranding van gasmengsels

Omzendbrief van 7 December 1931	1477
---	------

Binnenschachten en hellende vlakken.

Omzendbrief van 7 December 1931	1481
---	------

POLITIE OVER DE MIJNEN
GROEVEN EN GRAVERIJEN**Gebruik van perslucht-vaten in de mijnen, groeven en graverijen**

Wijziging van het Koninklijk besluit van 6 ⁿ September 1919 ,	
Koninklijk besluit van 7 ⁿ Augustus 1931	1134

NATIONAAL MIJNINSTITUUT VAN FRAMERIES

Wijziging aan het tarief der proefnemingen. Ministerieel besluit van 10 ⁿ Maart 1931	477
Benoeming van een lid van den Raad van Beheer. Koninklijk besluit van 19 ⁿ September 1930	479

PENSIOENWEZEN DER MIJNWERKERS

Koninklijk besluit dd. 26 ⁿ December 1930, tot uitvoering van de wet dd. 1 ⁿ Augustus 1930 betreffende het pensioenstelsel der mijnwerkers	766
Wet van 22 ⁿ Juli 1931, tot aanvulling van de wetgeving betreffende het pensioenstelsel der Mijnwerkers	
Koninklijk besluit van 28 ⁿ September 1931 in uitvoering genomen van de wet van 22 ⁿ Juli 1931 tot aanvulling der wetgeving betreffende het pensioenstelsel der Mijnwerkers	1465

AFGEVAARDIGDEN BIJ HET MIJNTOEZICHT

Wijziging des mijndistricten

Koninklijk besluit van 8 Mei 1931	
Koninklijk besluit van 23 September	1483

SOMMAIRE DE LA 4^e LIVRAISON, TOME XXXII

SERVICE DES ACCIDENTS MINIERS ET DU CRISOU

- Les accidents survenus dans les Charbonnages de Belgique, pendant l'année 1927* G. Raven
Accidents survenus dans les travaux souterrains :
Les accidents survenus dans les puits 1143

MEMOIRE

- Etude sur les fonçages de puits en Campine (3^e suite et fin) C. Guion 1211

NOTE

- Note sur l'installation d'appareils encageurs Christian au siège Marie-José des Charbonnages de Maurage J. Martelez 1295

BIBLIOGRAPHIE

- Métallurgie des métaux autres que le fer. — Complément à la deuxième édition, par Eugène Prost. — Un volume in-8^o raisin, de 696 pages, 175 figures dans le texte et nombreux tableaux. — Librairie Polytechnique Ch. Béranger, 1, quai de la Grande-Bretagne, Liège . . V. Firket 1303
Leçons sur les ventilateurs dynamiques, par L. Denoël, Professeur à l'Université de Liège. — Autographie D. et E. Close, rue Surlet, 25, Liège G. R. 1306

DIVERS

- Association Belge de Standardisation :
Echantillonnage et analyse des charbons. — Projet. — Rapport n^o 56. 1307

CONSEIL DES MINES

- Jurisprudence du Conseil des Mines de Belgique. — Année 1930 L. Joly et A. Hocedez 1341

DOCUMENTS ADMINISTRATIFS

RÉPARATION des DOMMAGES RÉSULTANT des ACCIDENTS DU TRAVAIL

- Lois coordonnées des 24 décembre 1903, 3 août 1926, 15 mai 1929, 30 décembre 1929 et 18 juin 1930. — Arrêté Royal du 28 septembre 1931 1401

RÉGIME DE RETRAITE DES OUVRIERS MINEURS

Arrêté Royal du 28 septembre 1931 pris en exécution de la loi du 22 juillet 1931, complétant la législation concernant le régime de retraite des ouvriers mineurs	1422
---	------

ETABLISSEMENTS CLASSÉS COMME DANGEREUX, INSALUBRES OU INCOMMODES

Modification à l'Arrêté Royal du 20 novembre 1927 réglementant l'emploi des essoreuses à force centrifuge. — Arrêté Royal du 28 septembre 1931	1426
--	------

POLICE DES MINES

Emploi des explosifs dans les mines

Explosifs S. G. P. :

Arrêté ministériel du 16 octobre 1931, admettant l'explosif « Forcillite S. G. P. »	1428
Arrêté ministériel du 18 novembre 1931, admettant l'explosif « Triamite 129 S. G. P. »	1429
Arrêté ministériel du 18 décembre 1931, admettant l'explosif « Centralite R. II » ou « Coopallite T. »	1431
Arrêté ministériel du 18 décembre 1931, admettant l'explosif « Nitro-coopallite »	1432

Emploi de moteurs à inflammation intérieure de mélanges gazeux

Circulaire du 7 décembre 1931	1434
---	------

Puits intérieurs et plans inclinés

Circulaire du 7 décembre 1931	1437
---	------

DÉLÉGUÉS A L'INSPECTION DES MINES

Modification de circonscriptions

Arrêté Royal du 23 septembre 1931	1440
---	------

AMBTELIJKE BESCHEIDEN

VERGOEDING DER SCHADE VOORTSPRUITENDE UIT DE ARBEIDSONGEVALLEN

Samengeordende wetten d.d. 24 December 1903, 3 Augustus 1926, 15 Mei 1929, 30 December 1929 en 18 Juni 1930. — Koninklijk besluit van 28 ^a September 1931	1441
--	------

PENSIONENWEZEN DER MIJNWERKERS

Koninklijk besluit van 28 ^a September 1931 in uitvoering genomen van de wet van 22 ^a Juli 1931 tot aanvulling der wetgeving betreffende het pensioenstelsel der mijnwerkers	1465
---	------

GEVAARLIJKE, ONGEZONDE OF HINDERLIJKE INRICHTINGEN

Wijziging van het Koninklijk besluit d.d. 20 November 1927 houdende verordening op het gebruik van droogtoestellen met middenpuntvliende kracht. — Koninklijk besluit dd. 28 September 1931.	1469
--	------

POLITIE DER MIJNEN

Gebruik van springstoffen in de mijnen

S. G. P. Springstoffen :

Ministerieel besluit dd. 16 October 1931, tot aanneming van de springstof « Forcillite S. G. P. »	1470
Ministerieel besluit dd. 18 November 1931, tot aanneming van de springstof « Triamite 129 S. G. P. »	1472
Ministerieel besluit dd. 18 December 1931, tot aanneming van de springstof « Centralite R. II » of « Coopallite T. »	1473
Ministerieel besluit dd. 18 December 1931, tot aanneming van de springstof « Nitrocoopallite »	1475

Gebruik der motors met inwendige ontbranding van gasmengsels

Omzendbrief van 7 December 1931	1477
---	------

Binnenschachten en remhellingen

Omzendbrief van 7 December 1931	1481
---	------

AFGEVAARDIGDEN BIJ HET MIJNTOEZICHT

Wijziging der Mijnschrijvingen

Koninklijk besluit van 23 September 1931	1483
--	------

TABLE DES MATIÈRES DU TOME XXXII

Table alphabétique des auteurs	1485
Table générale des matières	1490

Annales des Mines de Belgique

COMITÉ DIRECTEUR

- MM. J. LEBACQZ, Directeur général des Mines, à Bruxelles, *Président*.
G. RAVEN, Ingénieur en chef-Directeur des Mines, à Bruxelles, *Secrétaire*.
J. SWOLFS, s/Directeur à l'Administration centrale des Mines, à Bruxelles, *Secrétaire-adjoint*.
V. FIRKET, Inspecteur général des Mines, à Liège.
E. LEGRAND, Inspecteur général des Mines, Professeur à l'Université de Liège, à Liège.
L. DENOËL, Inspecteur général des Mines, Professeur d'exploitation des Mines à l'Université de Liège, à Liège.
A. HALLEUX, Ingénieur en chef-Directeur des Mines, Professeur à l'Ecole des Mines et Métallurgie (Faculté technique du Hainaut) et à l'Université de Bruxelles, à Bruxelles.
L. LEBENS, Ingénieur en chef-Directeur des Mines, à Liège.
P. FOURMARIER, Ingénieur en chef-Directeur des Mines, Professeur à l'Université de Liège, Membre titulaire de l'Académie Royale des Sciences, Membre du Conseil géologique de Belgique, à Liège.
A. RENIER, Ingénieur en chef-Directeur des Mines, Chef du service géologique de Belgique, Professeur à l'Université de Liège, Membre titulaire de l'Académie Royale des Sciences, à Bruxelles.
AD. BREYRE, Ingénieur en chef-Directeur des Mines, Professeur à l'Université de Liège, Directeur de l'Institut National des Mines, à Bruxelles.
A. DELMER, Ingénieur en chef-Directeur des Mines, Professeur à l'Université de Liège, Secrétaire général du Ministère des Travaux publics, à Bruxelles.

La collaboration aux *Annales des Mines de Belgique* est accessible à toutes les personnes compétentes.

Les mémoires ne peuvent être insérés qu'après approbation du Comité Directeur.

En décidant l'insertion d'un mémoire, le Comité n'assume aucune responsabilité des opinions ou des appréciations émises par l'auteur.

Les mémoires doivent être inédits.

Les *Annales* paraissent en 4 livraisons respectivement dans le courant des premier, deuxième, troisième et quatrième trimestres de chaque année.

Abonnements : pour la Belgique : 85 fr. par an;
 pour l'Etranger : 100 fr. par an.

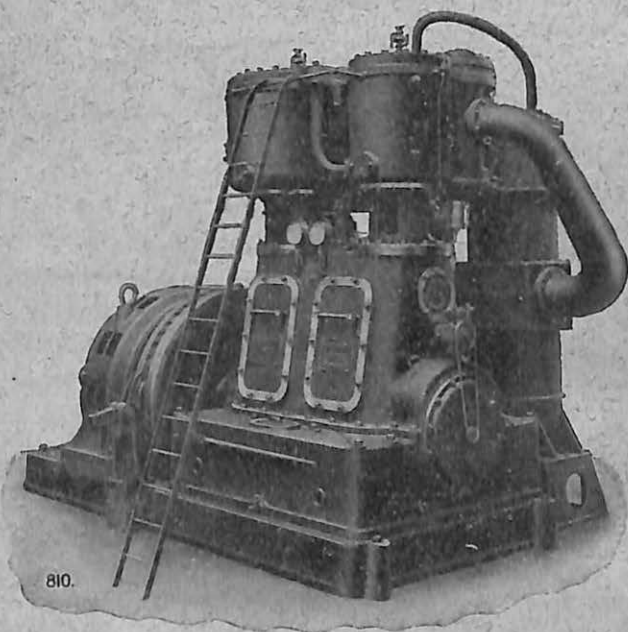
Pour tout ce qui regarde les abonnements, les annonces et l'administration en général, s'adresser à l'Editeur, IMPRIMERIE ROBERT LOUIS, 37-39, rue Borrens, à Ixelles-Bruxelles.

Pour tout ce qui concerne la rédaction, s'adresser au Secrétaire du Comité Directeur, rue de l'Association, 28, à Bruxelles.

Belliss & Morcom Ltd

FONDEE EN 1852

BIRMINGHAM (Angleterre)



Compresseur de 57 m³, 400 HP. dont nous avons plus de 150 références dans les Charbonnages de la Belgique et du Nord de la France.

Machines à vapeur

Compresseurs
de gaz et d'air

à lubrification forcée
automatique brevetée

Turbines à vapeur

Turbo-
compresseurs

Condenseurs

Moteurs Diesel

Agent général pour la Belgique,
le Congo Belge et le Grand-Duché de Luxembourg

L. DEVILLE, Ing. A. I. Lg., 6, place de Bronckart, LIÈGE

Téléphone : 283.00

Adresse télégr. : Deville 28300 Liège